

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-24-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Dr. R. ir A. Gaškos turi
pasekėją – 5 psl.

Čiurlionio muziejų
Druskininkuose pasiekė
sveikinimas iš
Čikagos – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuvių alpinistas tapo teroristų auka

Tarp žuvusių alpinistų – ir Ernestas Markšaitis.

EPA-ELTA nuotr.

Islamabadas (ELTA) – Lietuvos pilietis Ernestas Markšaitis buvo tarp užsienio alpinistų, sekmdienį nužudytų Pakistane. Užpuolikai nužudė dešimt žmonių, užpuolę viešbutį Šiaurės Pakistane, Nanga Parbato kalno, kuris yra devintas pagal aukštį pasaulyje, bazinėje stovykloje. Ekspedicijoje į Nanga Parbato kalną dalyvavo ir kitas alpinistas iš Lietuvos – Saulius Damulevičius.

Tarp aukų taip pat – du slovakai, trys ukrainiečiai, du Kinijos

piliečiai, vienas nepalietis ir vienas JAV pilietis. Per teroristų išpuolį žuvo ir gidas pakistanielis.

Išpuolis įvykdytas naktį į birželio 23-iają. Atsakomybę už šį išpuolį prisiėmė judėjimas „Tehrik-i-Taliban Pakistan“.

Pakistano policija ir specialiosios tarnybos jau sulaukė 37 žmones, kurie gali būti susiję su užsienio alpinistų nužudymu. Dauguma sulaikytųjų – aplinkinių kaimų gyventojai.

Anksčiau buvo pranešta, kad

masinių žudynių rajone policija sulaukė vieną iš vietinių gidų, kuris padėjo alpinistams bazinėje stovykloje prieš kopiant į Nanga Parbato kalną ir dėl nežinomų priežasčių buvo paliktas gyvas. Dabar Pakistano pareigūnai aiškinasi, ar šis gidas padėjo ekstremistams planuojant išpuolį.

Atsisveikiname su prof. Tomu Remeikiu

Atrodo, dar taip neseniai gausus būrys skautų akademikų, bičiulių, vyduniečių rinkosi į žinomo politologo, Calumet College of St. Joseph, IN, profesoriaus emerito, Vilniaus universiteto garbės daktaro Tomo Remeikio mokslinės veiklos 50-mečio paminėjimą, kurį suruošė Vydūno jaunimo fondas ir sukaktuvininko bičiuliai. Ir štai – netekties žinia. Tomas Remeikis, gimęs 1934 m. gruodžio 7 d. Skliausčiuose, amžinybėn iškeliavo 2013 m. birželio 23 d.

Žinomas išeivijos istorikas ir politologas T. Remeikis svečioje šalyje įgytą išsimokslinimą bei didžiąją gyvenimo dalį skyrė tėvynei Lietuvai. Neabejotinai jis yra vienas iš pagrindinių mokslininkų, pasipriešinusių sovietinio melo dvasiai, nepailstantis mokslininkas-kovotojas, siekęs išsaugoti JAV Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimą.

Pagrindiniai prof. T. Remeikio moksliniai darbai yra skirti XX amžiaus Lietuvos politikai ir istorijai. Vienu iš aktualiausių mokslinių darbų neabejotinai laikytini 1971–1981 metais paruošti aštuoni tomų metinių apžvalgų apie disidentinį judėjimą Lietuvoje „The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania“. Šis leidinys buvo įteiktas JAV valdžios įstaigoms, JAV Kongreso nariams, Jungtinių Tautų Organizacijos valstybių atstovams ir universitetų bibliotekoms. – 11 psl.

Prof. Tomas Remeikis

Būk savo noro viešpats ir savo proto tarnas – E. Eschenbach

REDAKTORIAUS ŽODIS

Ką žada nauja Lietuvos vyskupų karta?

GEDIMINAS MIKELAITIS

Nuo 2010 m. paskirti keturi keturiasdešimtmečiai-penkiadasdešimtmečiai nauji Lietuvos vyskupai: Arūnas Poniškaitis, Genadijus Linas Vodopjanovas, Kęstutis Kėvalas ir visai neseniai Lionginas Virbalas. Remiantis „Catholic-hierarchy“ pateikta statistika, tarp jauniausių visame pasaulyje Katalikų bažnyčios vyskupų pranciškonų vienuolis G. L. Vodopjanovas užima pirmą, o kunigas dr. K. Kėvalas – ketvirtą vietą. Tarp jauniausių pasaulio vyskupų minimas ir 2010 m. išventintas vyskupas A. Poniškaitis. Tais pačiais metais vyskupu tapo penkeriais metais vyresnis monsinjoras Gintaras Grušas. Viena pagrindinių naujų vyskupų skyrimo priežasčių yra būtinybė rasti pamainą dabartiniams pensinio amžiaus vyskupsams. Paprastai vyskupai, sulaukę 75 metų, išeina į pensiją. Šio amžiaus sulaukė Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, vyskupas Jonas Kauneckas, šiais metais 75 metų gimtadienį atšvęs ir Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ. Taigi atrodo, kad pastaraisiais metais vyskupsais augziliarais, tai yra pagrindinio vyskupo padėjėjais, išventinti kunigai jau greitai perims ir aukščiausių Lietuvos katalikų bažnyčios dvasininkų vietą.

Pasaulietinė žiniasklaida tiek Vakaruose, tiek Lietuvoje mėgsta kaišioti hierarchams šiuolaikinės visuomenės problemas: ginčai dėl tradicinės šeimos vertybių, dėl homoseksualių porų santuokų, abortų, eutanazijos, kunigų celibato. Vis dėlto ne šie reikalai vyskupų tarnystėje yra svarbiausi. Vyskupų, kaip apaštalų įpėdinių, uždaviniai yra pirmiausia pareiga mokyti – skelbti Evangeliją, rūpintis, kad tikėjimas neštų vaisių ir budriai ginti bendruomenę nuo gresiančių klaidų. Vyskupai yra tikėjimo šaukliai, atvedantys Kristui naujų moki-

nių. Vyskupų pareiga yra šventinti, nes šventimų sakramento paženklintas vyskupas yra „aukščiausios kunigystės malonės dalytojas“. Pagaliau vyskupams pavesta valdyti: patarimais, įtikinėjimais, pavyzdžiais, savo autoritetu ir šventąja valdžia. Galiausiai savo vadovaujantiems jie turi padėti savo vadovavimo pavyzdžiais.

Ar pasiruošę tokiems uždaviniams atlikti naujieji Lietuvos vyskupai? Reikia pasakyti, kad visi naujai paskirtieji ganytojai yra išsimokslinę, ne vienerius metus studijavę JAV arba Italijoje. Visi jie kunigo šventimus gavo jau nepriklausomoje Lietuvoje. Ne vienas užsienyje yra apgynęs ir daktaro disertaciją. Pavyzdžiui, A. Poniškaitis daktaro laipsnį apgynė Popiežiškajame Šv. Grigaliaus universitete Romoje 2001 m. ir aštuonerius metus dėstė fundamentinę teologiją Vytauto Didžiojo universitete, kursas Marijampolės kunigų seminarijoje ir Marijampolės kolegijoje. K. Kėvalas teologijos bakalauro bei magistro mokslinius laipsnius įgijo JAV. Apgynė teologijos daktaro disertaciją tema „The Origins and Ends of the Free Economy as Portrayed in the Encyclical Letter Centesimus Annus“ („Laisvosios ekonomikos šaltiniai ir tikslai pagal encikliką Centesimus Annus“). 2010 m. jam įteiktas Acton instituto (JAV) M. Novak apdovanojimas už studijas gilinant sąsajas tarp moralės ir ekonomikos disciplinų bei laisvosios ekonomikos temos nagrinėjimą. K. Kėvalas yra vienas geriausių socialinio Bažnyčios mokymo žinovų Lietuvoje, Vytauto Didžiojo universitete dėstęs moralinę teologiją, pastoracijos vadybą ir jaunimo sielovadą. L. Virbalas studijavo dvasingumo teologiją Popiežiškajame Grigaliaus universitete Romoje ir Insbrike Austrijoje. Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje septynerius metus dėstė dvasingumo teologiją. G. Grušas

studijavo Popiežiškajame Šv. Tomo Akviniečio universitete ir apgynė bažnytinės teisės daktaro disertaciją. Buvo Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektoriumi, dėsto šioje seminarijoje kanonų teisę.

Reikia pabrėžti, kad naujieji vyskupai labai geria supranta žiniasklaidos bei komunikacijos svarbą skelbiant Evangeliją. Jie bendradarbiauja ne viename leidinyje. Pavyzdžiui, L. Virbalas, buvo paskirtas koordinuoti „Liturginių valandų“ vertimą į lietuvių kalbą, buvo „Bažnyčios žinių“ redakcinės komisijos narys. K. Kėvalas dvejus metus dirbo Marijos radijo Lietuvoje programų direktoriumi. G. Grušas vadovavo komisijai, rengusiai lietuvišką Kanonų teisės kodekso redakciją.

Naujieji ganytojai yra puikūs sielovadininkai ir organizatoriai, dalyvavę ateitininkų organizacijos veikloje, o G. Grušas ir dabar yra Ateitininkų federacijos Dvasios vadas. Šie vyskupai yra tikri visuotinės Bažnyčios atstovai, pažįstantys ją „iš vidaus“, suprantantys jai tenkančius iššūkius, gebantys naudotis šiuolaikinėmis tikėjimo įkultūrinimo priemonėmis. Jų laukia dideli uždaviniai: galutinai išvesti Lietuvos katalikų bažnyčią iš apgulties, iš gynybos būklės, pilnai paskleisti Vatikano II Susirinkimo dvasią, uždegti naujosios evangelizacijos ryžtą, pertvarkyti seminarias, drąsiau žengti į mokslo bei inteligentijos sluoksnius, viešojoje erdvėje ginti bei skleisti krikščioniškąjį požiūrį įvairiais visuomenės, kultūros bei politikos klausimais. Naujieji Lietuvos vyskupai yra geria pasiruošę darbuotis Viešpaties vynuogynė ir nestokoja evangelinio entuziazmo bei išmanymo. O Amerikos lietuvių išauginto G. Grušo paskyrimas Vilniaus arkivyskupu simbolizuoja vaisingą išeivijos dovaną atsinaujinančiai Lietuvos katalikų bažnyčiai.

Prof. V. Klemui – Klaipėdos universiteto garbės daktaro vardas

EVELINA ZENKUTĖ

Birželio 7 d. Klaipėdos universitete garbės daktaro vardas suteiktas dviem nusipelnusiems asmenims: Delaware universiteto (*University of Delaware*) profesoriui-emeritui, okeanologijos ir jūrų pakrančių zonų tyrimo specialistui prof. ph. dr. Viktorui Vytautui Klemui ir buvusiam Lietuvos valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetų prorektoriumi prof. dr. Vytautui Jakelaičiui.

Suteikti Klaipėdos universiteto garbės daktaro vardą prof. Viktorui Vytautui Klemui pasiūlė Gamtos ir matematikos mokslų fakulteto taryba. Garbės daktaro vardas jam buvo suteiktas už indėlį mokslui, studijoms ir ilgametį produktyvų bendradarbiavimą.

Prof. V. Klemas *University of Delaware* (Newark, DE) pradėjo dirbti 1970 m. ir netrukus įkūrė vieną pirmųjų Palydovinės okeanografijos centrų (*Center for Remote Sensitivity*) Amerikoje. Jis yra

daugiau kaip 100 straipsnių autorius ir knygos „Remote Sensing and Global Enviromental Change“ bendrautorius. Konsultuoja valstybines įstaigas ir privačias bendroves, yra kelių Nacionlinės mokslų akademijos komisijų narys. Pastarąjį dešimtmetį prof. V. Klemas glaudžiai bendradarbiauja su Klaipėdos universitetu, vykdamas Baltijos jūros tyrinėjimus. Kaip Fulbright stipenninkas dėsto Klaipėdos universitete kursą „Moksliniai aplinkos tyrimo metodai“. Prof. V. Klemas yra suorganizavęs kelis JAV ir devynių Baltijos jūros šalių simpoziumus. Jis taip pat yra Vytauto Didžiojo universiteto Atkuriamojo Senato narys, Lietuvos Mokslų Akademijos užsienio narys (nuo 2008 m.). 2009 m. prof. V. Klemas buvo apdovanotas LR Švietimo ir Mokslo ministerijos Mokslo premija.

Klaipėdos universitetas įvertino prof. Vytauto Viktoro Klemo nuopelnus okeanologijos srityje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Dabar, kai viešojoje erdvėje vis labiau aktualizuojami seksualiniai reikalai, puiki proga prisiminti vieną, man regis, iškalbingą atvejį. Beje, bylojantį apie tai, ar įmanoma mums visiems taikiai sugyventi. Ogi Atgimimo pradžioje, jau akivaizdžiai žlungant sovietų imperijai ir į Lietuvą vis drąsiau plūstant vakarietiškomis laisvėms, dirbdamas viename literatūrinio pobūdžio leidinyje susipažinau su intelektualu, rašančiu prasmingas recenzijas apie vienos svarbios meno šakos kūrinius. Susipažinimas buvo neišvengiamas. Intelektualas kiekvieną savaitę į redakciją atnešdavo savo recenzijų. Recenzijos buvo gilios, žaismingos, informatyvios, todėl jis tapo dažnu redakcijoje spontaniškai kylančių diskusijų dalyviu. Šių eilučių autoriui taip pat būdavo didelė garbė, kai intelektualas leisdavosi į rimtus svarstymus su... antrojo kurso Žurnalistikos fakulteto studentu.

Be to, dažnai dalyvaudavo redakcijos gamybinuose pasitarimuose.

Taigi šnekučiuodavomės apie viską – literatūrą, kiną, Lietuvą, jaunimą, prancūzišką vyną... Nesiginčydavome tik dėl... seksualinių orientacijų.

Kad tas išsilavinęs eruditas yra kitokios seksualinės pakraipos, pajutau greitai, nors apie tai, privalau pabrėžti, niekas niekad redakcijoje neužsiminė nei žodeliu, nei gestu. O jis niekam nerodė jokių užuominų.

Tiesiog mes visi žinojome tą paslaptį, bet niekad nei garsiai, nei pusbalsiu apie tai neužsimindavome. Net tada, kai gausi redakcijos darbuotojų grupė išvyko į kelių dienų ekskursiją Lenkijon. Taip nutiko, kad man su minėtu meno kritiku teko gyventi viename viešbučio kambaryje. Bet tiek jis, tiek aš, tiek ir visi kiti elgėmės itin korektiškai. Jokių šyptelėjimų, jokių kryptelėjimų.

Todėl ir išlikome kolegomis. Jis nepiršo man savo seksualinių tiesų, aš nebrukau jam savo požiūrio į meilės reikalus.

O juk galėjome labai greit ir mirtinai susipykti, jei tik jis būtų pabandęs primesti man savo elgseną arba aš būčiau bandęs „atvesti jį į doros kelią“. Taigi visi puikiai suvokėme, kad šiuo atveju tylą – pats išmintingiausias pasirinkimas.

Ką norėjau pasakyti, prisimindamas šią istoriją? Ogi man sunku suprasti tuos, kurie veržiasi viešai demonstruoti savo seksualinius nusiteikimus. Ar neatsitiks taip, kad kuo garsiau jie demonstruos savąją filosofiją, kuo labiau versis į gatves, tuo dažniau sulauks atmetimo reakcijos? Ar tikroji pagarba ir tolerancija pasiekiamos agresyviomis, įkyriomis, triukšmingomis akcijomis?

Štai viešojoje erdvėje pasirodė pranešimų, kad 72-ųjų metų pensininkė iš Panevėžio mūsų teismų buvo nubausta beveik 400 litų bauda už interneto komentaruose išsakytą kritišką nuomonę apie homoseksualus, „siūlydama juos sodinti į dilgėlyną“. Toji kritiška nuomonė atsirado po to, kai homoseksualai panoro rengti viešas eitynes. Ar senolė būtų rašiusi savąjį komentarą, jei homoseksualai nebūtų ruošęsi viešoms eitynėms?

Šios istorijos pabaiga – liūdna. Panevėžio miesto apylinkės teisme senolei iškelta baudžiamoji byla. Teismas pabrėžė, esą pensininkė viešai skatino neapykantą ir kurstė diskriminuoti homoseksualios orientacijos žmones, tyčiojosi iš jų.

Kas tai? Tikrosios tolerancijos, demokratijos, žodžio laisvės paieškos? Griežtu formalumu paremtas teisingumas, pamiršęs, jog dar yra ir kitos sąvokos: „ne tik įstatymo raidė“, bet ir „įstatymo dvasia“? O gal tai – nesugebėjimas susigaudyti, kas yra reali diskriminacija, realus neapykantos kurstymas ir realios patyčios?

Kadaise vienas žymus ekonomistas perspėjo mus, lietuvius, kas laukia Lietuvos, jei nedelsiant bėgsime iš SSRS. Nejaugi pamiršome, kokio tai būta vaizdingo, žaismingo perspėjimo: nuogu užpakaliu – į dilgėles. Maždaug tokio būta pareiškimo. Ar teisingas tai buvo perspėjimas – jau kita medalio pusė. Tam ekonomistui atrodė, kad teisingas. Kitiems – kad neteisingas. Gyvenimas parodė – neteisingas. Tačiau tuomet juk niekas nepuolė ekonomisto žodžiuose ieškoti nei įžaidimų, nei diskriminacijų, nei neapykantos kurstymų. Niekas ant nieko nesupyko, neišsėdė. Tiesiog tokį posakį priėmė kaip vaizdingą, tautišką palyginimą. Ir teisingai elgėsi, neieškodami jo žodžiuose to, ko nėra ir negalėjo būti.

Deja, jei žymusis ekonomistas būtų ištaręs to

Apie mūsų seksualinius reikalus

GINTARAS VISOCKAS

kius žodžius šiandien, galbūt jau irgi būtų tampomas po teismus. Bet nejaugi lietuviška dilgėlė – baisus, bjaurus augalas? Nejaugi senoviški posakiai šiandien jau nebegalimi? Nejaugi nuoširdžiai tikime, jog baudžiamosiomis priemonėmis įmanoma ką nors priversti gerbti ir mylėti? Nejaugi nuoširdžiai manome, jog pagarba ir supratimas pasiekiamas baudžiamųjų bylų ir baudų pagalba? Nejaugi tikima, jog po tokio lietuviškosios Temidės verdikto piktai nusiteikusių senūčių gretos sumažėjo? Gal kaip tik – ženkliai pagausėjo?

Prancūzijos Baskų krašto miestelio meras atsisakė „sutuokti“ du vyrus, gyvenančius jo savivaldybės teritorijoje, tapdamas oficialiu pareigūnu, nepaklususiu naujam šalies įstatymui, numatančiam galimybę „tuoktis“ tos paties lyties asmenims. Taip rašo *lifesitenews.com*. Minėtam merui gresia laisvės atėmimas iki penkerių metų arba bauda iki 75,000 eurų (259,000 litų).

Tačiau meras sako, kad „eis visą kelią iki kar-tuvių“, priešindamasis tokiam įstatymui.

Įdomu, kuo baigsis ši trintis. Greičiausiai meras sulauks bausmės. O kaip turėtų pasielgti civilizuota, demokratinė visuomenė? Jei meras turi pažiūras, kurios jam neleidžia laiminti vienos lyties asmenų santuokų, homoseksualai turėtų tiesiog susirasti būtent tokį merą, kuris savo noru, niekieno neverčiamas, sutuoktų du vyrus arba dvi moteris. Ir jokiū būdu nebaustų to, kuris nepritaria homoseksualų vestuvėms. Juolab – neverstų mero elgtis nusižengiant savo įsitikinimams ir jausmams.

Jei visi sutinkame, jog privalu gerbti homoseksualų teises ir garbę, automatiškai turime pripažinti, jog privalu taip pat kruopščiai gerbti ir ne homoseksualų teises bei garbę. Tolerancija turėtų būti abipusė.

Deja, Prancūzijos prezidento Francois Hollande vadovaujama socialistų vyriausybė, priėmusi prieštariginį vertinamą įstatymą, nepaisant precedento neturinčių ir milijonus prancūzų pritraukusių protestų, pareiškė, jog išimtys pareigūnams, atsiskiusiems jį vykdyti, nebus taikomos. O tai suteikia prielaidą baudžiamajai atsakomybei.

Šių metų gegužės 21 dieną Paryžiaus Dievo Motinos katedroje nusižudė vienas iš Prancūzijos dešiniųjų radikalų ideologų Dominique Venner. Priešmirtiniame laiške jis nurodė savižudybės priežastis. Viena iš paskatų savo noru pasitraukti iš gyvenimo – nenoras pritariti vienos lyties santuokų įteisinimui. Savo paskutiniajame laiške D. Venner tvirtino, kad jam nebemalonu ar sunku gyventi šalyje, kur priimami tokio pobūdžio įstatymai.

Nieko keisto, jog drastiškas D. Venner žingsnis sulaukė aršios kritikos. „Kad išvengtų smurto eskalavimo, judėjimo prieš tos pačios lyties santuokas vadovai turėjo tuo pasinaudoti ir rimtai susimąstyti, idant nutrauktų skatinimą“, – mano „Le Nouvel Observateur“ žurnalistas Thierry de Cabarrus. Straipsnio autoriaus nuomone, „radikalusis intelektualas“ D. Venner netaps pirmuoju „Visų manifestacijos“ kankiniu.

Maža to, jo poelgis suteikia jau nebeįstengiantiems kontroliuoti judėjimo organizatoriams dingstį atsisakyti kovos, mano apžvalgininkas. Girdi, D. Venner gerbėjai turėtų atsitraukti. Tiksliau tariant, jie jau nebeturi jokios teisės kritikuoti tos pačios lyties santuokas remiančių jėgų.

Be abejo, susimąstyti turėtų ir kritiškai į homoseksualus žvelgiantys asmenys. Mat kiekviena savižudybė – baisus dalykas. Bet kaip ir tolerancija, taip ir susimąstymas turėtų tapti abipusiu žingsniu. Susimąstyti privalėtų ir tie, kurie beatodairiškai remia bei laimina homoseksualumą.

Gydytojas psichoterapeutas Gintautas Vaitoška dienraštyje „Respublika“ (publikacijos autorė – Kristina Daugelytė) yra pastebėjęs, kad šiandienėje Europoje ir pasaulyje mokslui tenka grumtis su gen-

derizmo ideologija, kuri paremta filosofinėmis manipuliacijomis, bet ne įrodymais. Mokslininkas kritikavo Stambulo konvencijoje siūlomas „socialinės lyties“ ir „socialinės tapatybės“ sąvokas.

„Lietuva verčiama pasirašyti Stambulo konvenciją, nukreiptą prieš smurtą prieš moteris. Tarp 11,000 žodžių yra 3, kurie apverčia visą tvarką. Pasakoma, kad negalima diskriminuoti dėl lyties tapatybės. Skamba gerai, kodėl gi diskriminuoti? Tačiau atidžiau paskaite, kas yra lyties tapatybė, kitus ES dokumentus, matome, kad tai tokia lytis, kokią gali laisvai pasirinkti. Vyras gali nuspręsti būti moterimi, vyru, lytiškai plaukiojančiu, visalyčiu, translyčiu, transseksualiu, androgenu, belyčiu... Australijos žmogaus teisių komisija pateikia net 23 lyčių variantus“, – apie Europos ir pasaulio modernybės dienraščiui „Respublika“ pasakojo G. Vaitoška.

Ar galimos 23-jų ryšių lytys? Ar tai nėra panašu į bandymus paneigti arba bent jau ignoruoti motulės Gamtos dėsnius? Norima sumažinti žmonių skaičių? Bet jei ši versija būtų teisinga, tai reikėtų, kad mažės tik europiečių. Indija, Kinija, musulmoniški kraštai tikrai nebando pamiršti Gamtos dėsnių.

Įsiminė advokato Arūno Marcinkevičiaus pastabos, išsakytos šių eilučių autoriui. Advokatas pastebi, jog nuolatinis bandymas iškraipyti ir pakeisti Žmogaus prigimtį bei įgimtas teises, dangstantis pseudo tolerancijos sąvoka, negali būti toleruojamas.

Jis teigia: „Norėtūsi tikėti, kad tarp Lietuvos politikų dar yra sugebančių suvokti, jog tai, kas prieštarauja Žmogaus prigimčiai, veda į Žmogaus, Šeimos, Tautos ir Valstybės pradžią. Tai, beje, žeidžia daugelį žmonių, tačiau apie toleranciją tradicinių vertybių besilaikantiems kažkaip keistai pamirštama. Ar netradicinės orientacijos asmenys yra atleisti nuo prievolės gerbti kitus?

Kiek man yra žinoma, tai Demokratija grindžiama ne vien tolerancija, bet ir pamatinėmis Žmonijos vertybėmis, o ne nukrypimais. Priešingu atveju rizikuojame artimiausiu metu pareikalauti tolerancijos brutaliam elgesiui, nusikalstamiems veiksams ir tokio agresyvaus elgesio modelio bei būdo žmonėms, t. t. ir pan. Sprendžiant iš nuolatinių kraštutinių, į kuriuos, tarsi vilkduobes, įsmunkame besivaržydami tarpusavyje tolerancijos supratimu ir jos „formomis“, galima nusiristi iki visiško absurdo, reikalaujant tolerancijos siaubingiems dalykams ir pradėti persekioti tuos, kurie, gerbdami Žmogaus prigimtį, atsisakys juos toleruoti.

Ar tradicinėmis vertybėmis besivadovaujančios šeimos vaikui galėtų būti skiepijama Žmogaus prigimčiai prieštaraujanti pasaulėžiūra? Kas tą leido daryti?”

Ypač svarbus šis advokato A. Marcinkevičiaus klausimas: „Kas tai: europietiškoji tolerancija ar gyventojų skaičiaus ir gimstamumo mažinimo Lietuvoje politikos pasekmės?”

Lietuvos Vyriausybė pritarė Europos Tarybos Konvencijai „Dėl smurto prieš moteris ir smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir šalinimo“. Bet ar nebuvo paskubėta dedant pritarimo parašus? Iš pirmo žvilgsnio – tarsi neprisikabinsi. Kaip galima smerkti tuos, kurie siekia nuo smurto apsaugoti moteris ir vaikus?

Bet kaip pastebi *bernardinai.lt* portalo redaktorius Andrius Navickas, „jei su smurtu prieš moteris ir vaikus būtų neįmanoma kitaip kovoti, tik priėmus tokią Konvenciją, sakyčiau, kad ji reikalinga. Tačiau visas svarbiausias Konvencijos rekomendacijas galima įgyvendinti ir neprisiemus įsipareigojimų dėl abejones keliančių jos dalių. Negi tam, kad kovotų su smurtu, politikams reikia direktyvų „iš aukščiau“?”

Bernardinai.lt redaktorius pastebi ir dar vieną tokios Konvencijos silpnąją pusę: „Būtent šeima suvokiama ne tik kaip pagrindinis prievartos šaltinis, bet ir kaip prietarų bastionas, kurį reikia kartą ir visiems laikams sugriauti, ir tada jau atsivers neribotos socialinės inžinerijos ir „naujojo žmogaus“ – tobulo vartotojo kūrimo galimybės (...). Konvencijoje surašyta daug svarbių dalykų, tačiau pati idėja pabrėžti, jog šeima yra smurtui prieš moteris palankiausia erdvė, mano įsitikinimu, yra tas didelis šaukštas deguto, kuris viską sugadina.”

TELKINIAI

Cicero, IL

Paminėta Gedulo ir vilties diena

EDVARDAS ŠULAITIS

Liūdni baisiojo birželio įvykiai yra giliai įaugę į lietuvių pasąmonę. Tų tragiškų dienų net ir dabar, praėjus daugeliui dešimtmečių, neužmiršta nei Lietuvoje, nei išeivijoje gyvenantys mūsų tautiečiai. Tada vykę trėmimai į Sibirą tęsėsi ne vienerius metus. Kai sovietinė valdžia antrą kartą grįžo į Lietuvą, trėmimai į šaltąjį Sibirą bei kitas Rusijos vietas vėl buvo vykdomi.

Tie baisiojo birželio įvykiai dabar Lietuvoje oficialiai vadinami Gedulo ir vilties diena, kuri minima ir išeivijoje.

Birželio 16 d. po kun. dr. Kęstučio Trimako Šv. Antano parapijos bažnyčioje atnašautų šv. Mišių buvo surengtas minėjimas.

Jį surengė LB Cicero apylinkės valdyba, o vedė valdybos narė Vida Kuprytė. Kun. dr. K. Trimakas, pakviestas sukalbėti maldą, paskaitė keletą minčių iš Sibire parašytos maldaknygės. Jos labai tiko tiems klaikiams įvykiams nušviesti.

Apie tragiškus birželio įvykius kalbėjo minėjimo vedėja V. Kuprytė, Bendruomenės valdybos narė Audronė Bernatavičienė ir kiti tautiečiai. Ilgesnę ištrauką iš anuos laikus apibūdinančios Alfonso Andriukaičio atsiminimų knygos paskaitė Rasa Čepukėnaitė. Jauna smuikininkė Karla Altmayer smuiku atliko giesmę „Dieve, arčiau Tavęs”.

Minėjimas buvo baigtas visų susirinkusiųjų giesme „Leiskit į Tėvynę”. Minėjimo rengimo komiteto vadovė, JAV LB Cicero apylinkės pirmininkė Birutė Zalatorienė padėjo visiems renginio dalyviams ir pranešė, kad porai mėnesių išvyksta į Lietuvą, kur jau ilgokai gyvena jos dukra žurnalistė Snieguolė, dirbanti M. Romerio universitete.

Birželio įvykių minėjimas sutapo su tradicine Šv. Antano parapijos gegužine, kuri vyksta kiekvienais metais birželio viduryje (Antaninės – birželio 13 d.). Visą savaitgalį (birželio 14–16 d.) čia skambėjo meksikiečių muzika ir vyko linksmybės, tačiau tarp gausybės žmonių, kurie ten lankėsi, lietuvių sutikti neteko.

Cicero Šv. Antano parapijos lietuviai įdėmiai klauso Rasos Čepukėnaitės Sibiro tremties prisiminimų.

Jono Kuprio nuotraukos

Smuikininkė Karla Altmayer.

Chicago, IL

Šauliai paminėjo Gedulo ir vilties dieną

Sekmadienį, birželio 16 d., keturios Lietuvos šaulių išeivijoje organizacijos Čikagoje susirinko paminėti žiauriuosius 1941 m. birželio trėmimus į Sibirą. Minėjimas pradėtas šv. Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje, kurias atnašavo kun. Antanas Gražulis, SJ. Po Mišių šauliai, pasipuošę uniformomis, su vėliavomis susirinko prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę Jau-nimo centro sodelyje. Vainiką padėjo jaunieji skautai: Aurimas Bikulčius, Laurynas Jonkus, Deimantas Gilys. Visus pasveikino Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadas Linas Marganavičius. Žodį tarė Baltijos Jūrų šaulių kuopos vadas Rimas Šalavėjus. Jis pakvietė tylos minute pagerbti pir-

mąją sovietinės okupacijos auką – pasienio policininką, šaulį Aleksandrą Barauską. Generolo Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopos narys, buvęs sovietų politinis kalinys Leonardas Gogelis perskaitė savo kūrybos pa-

Jaunieji skautai pagerbė masinio trėmimo aukas, prie paminklo padėdami vainiką.

Iškilminga šaulių eiseną.

Irenos Šalavėjienės nuotr.

triotinį eilėrašį „Aš iš tos vėlinių kartos”. Iškilnėse dalyvavo buvęs partizanų Povilas Vaičekas ir kiti garbingi svečiai.

Minėjimas tęsėsi Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose – pietumis ir filmo apie trėmimus peržiūra. Filmą pristatė Irena Šalavėjienė, papasakojusi klaikiųjų 1941 metų birželio trėmimų istoriją.

Pagerbta Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės narė, buvusi politinė kalinė Marija Vyčas ir savo kūrybą prie pa-

minklo skaitęs buv. Vilniaus universiteto studentas, politinis kalinys Leonardas Gogelis.

Dėkojame Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterims: Zitai Bagdžiuvienei ir Dalei Blėkienei už skanius pietus. Jų metu dalinomės savo išgyvenimais bei prisiminimais iš praeities.

Trėmimų paminėjimas šį gražų saulėtą birželio sekmadienį visiems dalyvavusiems – šauliams ir jų svečiams – paliko gilų išpūdį.

„Laimės dobilo vaikams” iš Punsko – VDU diplomai

Birželio 20 d. Vytauto Didžiojo universitete Kaune buvo įteikti diplomai iš Punsko kilusiems absolventams, kurių studijas parėmė ir stipendijomis finansavo mecenatai **dr. Aldona Gaškienė** ir **dr. Remigijus Gaška**.

Punske, visai šalia sienos su Lietuva išsikūrusiame Lenkijos miestelyje, daugelis gyventojų laiko save lietuviais ir siekia išsaugoti tautiškumą. Ilgamečiai lietuviybės puoselėtojai A. ir R. Gaškos jau dvylika metų prisidėjo prie šios misijos – rėmė gerai besimokančius Punsko Kovo 11-osios licėjaus abiturientus, suteikdami jiems galimybę studijuoti gimtojoje šalyje, Vytauto Didžiojo universitete, ir kas mėnesį skirdami nustatyto dydžio stipendiją.

Rėmėjų pastangos atsipirko su kaupu: iš viso jie parėmė net 46 punskiečius, pasirinkusius bakalauru studijas VDU, 24 iš jų čia pat baigė ir magistrantūrą. Šiemet pirmosios pakopos studijas baigė 2 iš Punsko kilę jaunuoliai, dar dvi absolventės – Jurgita Ruzgienė ir Monika Kutyla – įgijo magistro laipsnius. Nemažai buvusių globotinių pasiliko Lietuvoje, sėkmingai pradėjo darbą įvairiose srityse.

Laimingi absolventai ir stipendininkai nuolat rašo dėkingumo kupinus laiškus Aldonai ir Remigijui Gaškom. Galimybė studijuoti Lietuvoje jiems yra didžiulė laimė, neįkainojama dovana, kelias į sėkmingą gyvenimą giminėje – atrinktieji punskiečiai dėl to save vadina „Laimės dobilo vaikais”.

„Dovanojote mums savo prakaitu uždirbtą materialaus pragyvenimo šaltinį, bet taip pat didelį dvasinį turtą – savo pavyzdį. Parodėte, kaip galima besąlygiškai dalinti kitiems meilę ir viso savo gyvenimo triušą, ir kaip labai galima mylėti tėvynę”, – savo laiške globėjams dėkojo magistrės J. Ruzgienė ir M. Kutyla.

Šiemet prie mecenatų prisijungė **Robertas Duda**, kuris ketina perimti šį atsakingą darbą – atverti kelią Lenkijos lietuviams studijuoti giminėje. Plačiau apie naująjį rėmėją, punskiečius ir lietuviškumą papasakojo dr. Remigijus Gaška.

– Ar tiesa, kad šie metai – paskutiniai, kai remiamos punskiečių studijos Lietuvoje?

– Ir taip, ir ne. Mes su žmona rėmėme Lenkijos lietuvių studentus, daugiausia iš Punsko, jau dvylika metų, nuo 2001-ųjų. Šiomet išėjo paskutinė mūsų remiamų bakalaurų laida – nors, žinoma, dar yra magistrantų ir doktorantų. Taip išėjo, kad suradau savo įpėdinį, kuris perims mano darbus. Tiesa, nežinau, kokie bus jo norai – ar jo pasirinkti studentai studijuos VDU ar kituose universitetuose.

Kaip bebūtų, mūsų darbai jau baigėsi. Kaip yra pasakęs vienas išminčius, viskas turi pradžią ir pabaigą. Po dvylikos metų atėjo diena, kai laikas pasitraukti. Žinoma, mūsų ryšiai su VDU ir Punksku niekuomet nenutrūks – palaikome labai gerus santykius, aš esu keletą metų dirbęs ir universiteto Taryboje.

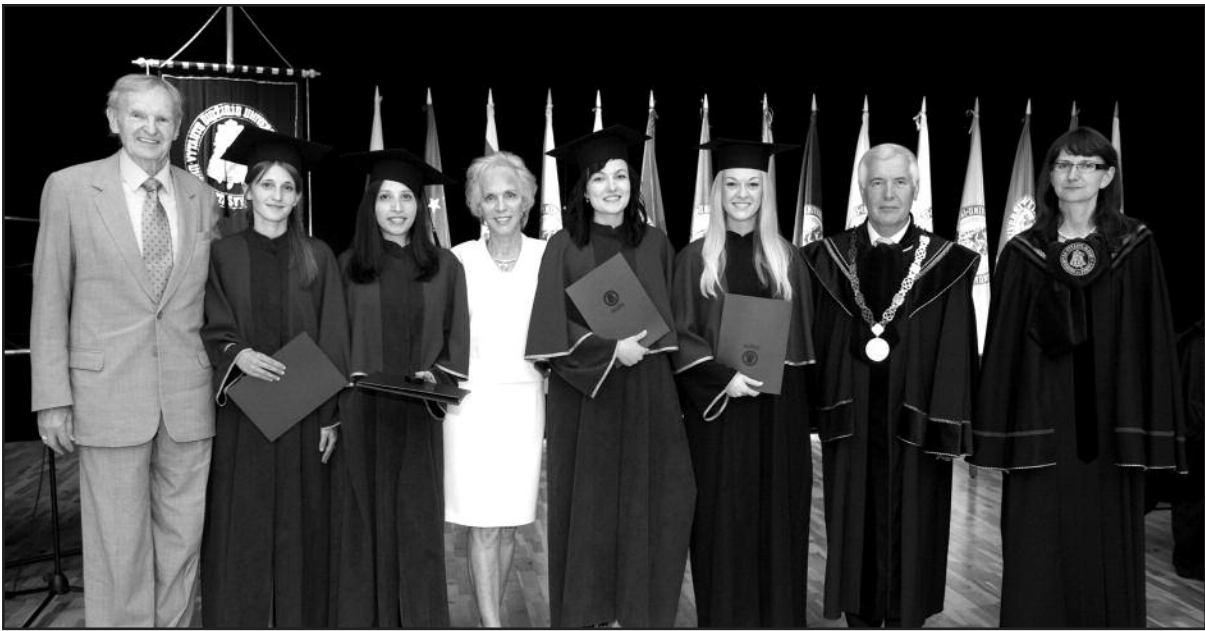
– Kaip suradote naująjį stipendijų mecenatą – Robertą Dudą?

– Su juo susipažinau dirbdamas su Lietuvos vaikų globos organizacija „Saulutė” – papasakojau, kokią naudą šios stipendijos neša studentams ir Lietuvai, ir jis tuo labai susidomėjo. Kartu nuvažiavome į Punkską ir kalbėjome su penkiais kandidatais, iš kurių R. Duda atrinks keletą stipendiatų.

Robertas Duda yra ketvirtos kartos lietuvis – jis gyvena JAV, tačiau dar neblogai kalba lietuviškai. Jo mama ir močiutė kilusios nuo Kruonio, miestelio prie Kauno marių, o jis pats – buvęs JAV aviacijos pulkininkas, dabar jau pensininkas. Jis daug padėjo Lietuvai, ypač Kauno klinikoms.

– Ar domitės, kaip sekasi studijas baigusius punskiečiams?

– Taip, labai, su daugeliu susirašinėjame. Mane labiausiai žavi, kad visi į VDU įstoję punskiečiai sėkmingai pabaigia studijas. Lietuvoje turbūt yra nedaug gimnazijų, kurių abiturientai, įstoję į universitetus, visi baigtų mokslus. Šie iš Punsko atvykę jaunuoliai yra labai darbštūs – tai daugiausia ūkininkų vaikai, priratę prie sunkaus darbo, jie yra tikri lietuviai, patriotai.

Dr. Remigijus ir dr. Aldona Gaškos su absolventais, kuriuos parėmė stipendijomis.

Kai kurie iš jų lieka Lietuvoje, kiti grįžta į Punkską. Viena iš buvusių stipendiačių yra Punsko lietuvių teatro režisierė, kita dirba miestelio savivaldybėje. Dar viena punskietė, Irena Markevičiūtė, šiuo metu studijuoja VDU doktorantūroje, siekia daktaro laipsnio informacinių technologijų srityje. Žinoma, daug jų yra baigę ir magistrantūros studijas. Mes su jais susirašinėjame, stebime jų veiklą, karjeras ir labai džiaugiamės.

– Galbūt pastebėjote, kaip per dvylika metų pasikeitė studentai – kokie jie buvo tik pradėjus teikti stipendijas ir kokie jie yra šiandien?

– Atsirado pokyčių programų pasirinkime – tai diktuoja rinka. Anksčiau studentai labiau veržėsi į humanitarinius mokslus, o dabar – daugiau į inžineriją, mediciną, tiksluosius mokslus. Mažiau stojama į lietuvių, anglų kalbas, nes baigusius šias studijas sunkiau rasti darbo.

– Kaip manote, kokių pokyčių labiausiai reiktų Lietuvoje, siekiant sumažinti emigracijos mastus?

– Manau, kad vyriausybė turėtų teikti tam tikras lengvatas absolventų įdarbinimui. Prieš 15 metų dirbau vienoje ministerijoje ir pateikiau pasiūlymą, kad kasmet kiekviena ministerija priimtų po vieną naują universiteto absolventą. Man atsakė, kad to negalima daryti, reikalingi konkursai ir taip toliau. Jei vyriausybė priimtų tokį sprendimą ir surastų vietų stropiems absolventams, tai bent geriausius protus galėtume išlaikyti Lietuvoje.

– Jūsų nuomone, koks turėtų būti tikras lietuvis?

– Jis turėtų mylėti savo kraštą, savo žmones, pasiųstus jiems. Aš 50 metų gyvenau už Lietuvos ribų ir esu ne kas kitas, o lietuvis – ne belgas, ne vokiečių, ne amerikietis ir ne austras. Man yra tekę gyventi svetur, bet aš esu lietuvis ir man mieliausia bendrauti su lietuviais. Man rūpi Lietuvos ateitis, jaunimas, šviesuomenė, universitetai.

– Kiek Jums teko susidurti su skirtingomis švietimo

sistemomis Lietuvoje ir užsienyje?

– Lietuvoje baigiau šešias klases, dėstyti neteko. Tiesa, baigiau lietuvių gimnaziją Miunchene. Kai nuvažiavau su tos gimnazijos atestatu į vieną geriausių JAV aukštųjų mokyklų, University of Illinois, jie pažiūrėjo, kad mokiausi biologijos, fizikos, chemijos, filosofijos, ir vien už tą atestatą suteikė 30 kreditų – dėl to man sutrumpėjo studijos universitete.

Keletą metų dirbau Lietuvos mokslo taryboje – teko susipažinti su magistrantūros programomis, pavyzdžiui, chemijos, cheminės inžinerijos, biologijos. Tai buvo prieš 15 metų, apie dabar negaliu komentuoti. Kalbant apie chemiją, seniau visa aparatūra Lietuvoje buvo atvežta iš Rusijos. Lietuvių pareigos buvo tik suprasti, kaip ta įranga dirba, ir mokėti ją taisyti. Tokie „specialistai” ir buvo ruošiami. O kai aš studijavau cheminę inžineriją JAV, mes viską projektuodavome, mokėmės viską kuo daugiau paruošti, apskaičiuoti ir t. t. Dabar mažiau tai įvedama ir Lietuvoje.

– Ko palinkėtumėte VDU studentams ir Punsko licėjaus abiturientams, siekiantiems lietuviško išsilavinimo?

– Pirmiausia norėčiau perduoti linkėjimus Vytauto Didžiojo universitetui. Punsko lietuvius kviečiau čia todėl, kad VDU laikau lietuviškiausiu universitetu Lietuvoje. Būtent tokia universitete turėtų studijuoti žmonės, atvykę iš Lenkijos mokytis Lietuvoje. Aš linkėčiau VDU išlikti labai lietuviškam, padėti žmonėms suprasti, kad jie yra lietuviai, patriotai, kad tai svarbu.

Tuo tarpu punskiečiams linkiu arba likti Lietuvoje ir įsiliesti į šalies ekonomiką, kultūrą, švietimą, arba grįžus į Punkską ir toliau būti pirmūnais, ten palaikyti Lietuvą, užimti vietas, kurias dabar užima jų tėvai ir seneliai.

– Dėkui Jums už pokalbį ir ilgametę paramą universiteto studentams!

Kalbėjosi **Martynas Gedvila**

Punsko krašto lietuviams siekti aukštojo mokslo bei ateitį susieti su Lietuva padės naujas geradaris Robertas Duda (trečias iš d.).

„Jonas Švedas – egzodo kompozitorius“

(knygos sutiktuvių belaukiant)

LAIMA APANAČIENĖ

Mane dažnai stebina keisti su-
tapimai. Ruošiau pasikalbė-
jimą su Connecticut Lyric
Opera soliste lietuvaitė Jūrate Šve-
daite-Waller (pasikalbėjimas „Drau-
ge“ išspausdintas 2013. 06. 22). Jū-
ratė – žinomo Lietuvos komposito-
riaus, dirigento, pedagogo ir kultūros
veikėjo anūkė. Besikalbant jai užda-
viau klausimą, ar išeivijoje kūręs Jo-
nas Švedas – jos giminaitis. Tą pavardę
žinojau, nes apie šį egzodo komposito-
rių buvau skaičiūsi „Drauge“ spaus-
dintą Prano Jurkaus straipsnį. J. Šve-
daitei atsakius, kad „amerikietis“
Švedas nėra jos giminaitis, daugiau
JAV gyvenusiu kompozitoriumi nesi-
domėjau.

Tačiau... Birželio 16 d. Pasaulio
lietuvių centro sodelyje, nešinas
knyga, prieina Pranas Jurkus ir pa-
prašo manęs pristatyti jo atsineštą
knygą „Draugo“ skaitytojams. Ir ką
Jūs manote? Nuo knygos „Jonas Šve-
das – egzodo kompozitorius“ viršelio
liūdnoškai šypsosi prie fortepijono sė-
dintis dar jaunas vyras. Nors nuo lie-
pos 1 d „Drauge“ jau nebedirbsiu, pri-
žadėjau P. Jurkui, kad knygą perskai-
tysiu ir trumpai ją pristatysiu mūsų
skaitytojui. Reikia prisipažinti, kad
knygą, kurią išleido „Diemedžio“ lei-
dykla Vilniuje, perskaičiau su įdo-
mumu. Skaitydama dar kartą įsitiki-
nau, kokia turtinga talentais mūsų
tauta. Deja, tuos talentus likimo vėjai
blaško po pasaulį. Egzodas – tai išėjimas,
kuris lydi žmones ir tautas nuo
senų laikų. Pasitraukiama iš gimtojo
krašto laisva valia, dėl politinių, pries-
paudos ar asmeninės nevilties.

Lietuvių išeivijos istorija iš dalies
pakartoja bendras egzodo taisykles –
nuolat atsirasdavo žmonių, priverstų
palikti tėvynę ar tiesiog bandžiusių
ieškoti laimės svetur. Prie tokių pri-
klauso ir J. Švedas (1927–1981) – kom-
pozitorius, pianistas ir pedagogas.

Kad toli nuo tėvynės, Jungtinėse
Amerikos Valstijose, gyveno ir kūrė
kitas Jonas Švedas, iki pat Neprik-
lausomybės atkūrimo beveik niekas
Lietuvoje nežinojo. O jei kas ir išgirs-
davo jo vardą, gana ilgai painiojo su
Lietuvoje gyvenusio, Valstybinio
dainų ir šokių ansamblio „Lietuva“
įkūrėjo, kompozitoriaus ir dirigento
Jono Švedo vardu. Tad pasirodžiusi
sudarytojos muzikologės dr. Danutės
Palionytės-Banevičienės knyga pri-
stato Lietuvos visuomenei beveik neži-
nomo muziko gyvenimą ir kūrybą.

Knyga „Jonas Švedas – egzodo
kompozitorius“ prasideda sudarytojos
dr. D. Palionytės-Banevičienės pra-
tarme ir įvadu. Spausdinamas J. Šve-
do 1944–1945 m. dienoraštis ir jo lai-
škai artimam bičiuliui, dramaturgui
Kostui Ostrauskui, amžininkų atsi-
minimai ir svarbesni apie kompozi-
torių anksčiau rašyti straipsniai. Kny-
gą išleido Lietuvos kompozitorių są-
junga.

Skaitant knygą išryškėja ne tik
nelengvas kūrybingo žmogaus gyve-
nimas, bet ir jo karštas noras ir užsi-
spyrimas kurti. Jauniausias iš ketu-
rių sūnų – Jonas – gimė 1927 m. Vilka-
viškyje. Nors gyvenimo audros jį, kar-
tu su tėvais ir vyresniaisiais broliais,
mėtė iš miesto į miestą – Pagėgiai,
Kaunas, Palanga, Vilnius... – tai nesu-
trukdė atsiskleisti jo gabumams. Jau

ankstyvojoje jaunystėje pastebimas jo
polinkis muzikai, literatūrai.

1944–1945 metais rašyti ir knygoje
pirmą kartą spausdinami dienoraščiai
atskleidžia, kaip prasidėjęs karas pa-
keitė J. Švedo likimą. Kaip ir daugelis
lietuvių jis atsiduria Vokietijoje, bai-
gia Liubeko lietuvių gimnaziją, pra-
deda studijuoti lituanistiką ir filosofiją
Pabaltijo universitete Hamburge. 1949
metais J. Švedas emigruoja į JAV. Pa-
dirbėjęs įvairiausius darbus, jis save
mato tik kompozitoriumi, tad 1954 m.
pradeda fortepijono ir kompozicijos
studijas Čikagos konservatorijoje, ku-
rią baigia 1958 metais.

Čikagoje prasidėjo ir jo muzikinė
veikla, tačiau vėl papūtė vėjai, ir gy-
venimo laivas „nuplukdė“ į Cleveland,
OH. Šiame mieste menininko veikla
vaisingai išsiskleidė tiek kūryboje,
tiek scenoje. Kartu su antrąja žmona,
garsia išeivijos operos dainininke me-
cosopranu Aldona Stempužiene-Šve-
diene rengė išimintinus koncertus, re-
čitalius. Koncertavo ir kitų atlikėjų va-
karuose. Repertuare skambėjo ir pa-
ties J. Švedo vokalinės ir instrumenti-
nės kompozicijos, tarp kurių – solinės
dainos, vokalinė poema, sonatos, ki-
tos kompozicijos fortepijonui.

Deja, anksti nutrūkusi gyvenimo
gija neleido talentingam kompozi-
toriui atskleisti visų savo galimybių.
Kompozitorius mirė 1981 metais.

Švedo kūrybinis palikimas nėra
didelis, tačiau, kaip teigia rengiamos
knygos autorė, meniškai brandus, ver-
tingas, savitai ir įtaigiai atskleidžian-
tis žmogaus dvasines gelmes. Iš J.
Švedo kūrinii ypač išsiskiria jo ka-
meriniai opusai – sonatos ir pjesės for-
tepijonui, solo dainos ir ypatingos vo-
kalinės instrumentinės poemos. Ši
knyga, be jokios abejonės, bus didelė
paskata domėtis dar vienu egzodo
kompozitoriumi. juolab kad jis yra sa-
vitas, novatoriškas, įdomus.

Knygos pabaigoje įdėtas trumpas
vertimas anglų kalba, taip pat straips-
nių apie J. Švedą bibliografija, pa-
grindinės kompozitoriaus gyvenimo
ir kūrybos datos bei pavardžių ro-
dyklė. Leidinys negausiai iliustruotas
nuotraukomis, rankraščio faksimilė-
mis.

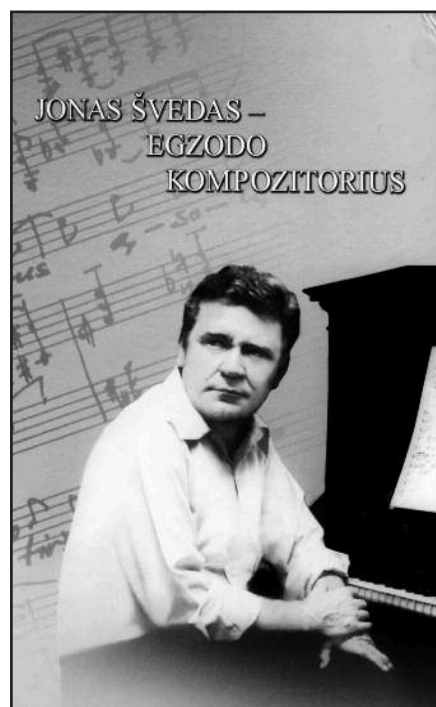
Reikia padėkoti dr. D. Palionytei-
Banevičienei už jos norą į mūsų kul-
tūrą įterpti tragiško likimo talentingo
kūrėjo palikimą, atskleisti jo bendra-
kultūrinius ryšius bei pasiekimus ir
jos užsispyrimą savo norą įgyvendinti.
Vienu metu jau atrodė, kad knyga nie-
kada neišvys dienos šviesos – trūko
lėšų. P. Jurkus pasakoja: „Man kilo
mintis sujudinti visus buvusius J.
Švedo gimnazijos draugus, Pabaltijo
universiteto kolegas, solistus, muzikos
mokinius, brolio Aleksandro draugus
ir pažįstamus bei šiaip geros valios
dosnius asmenis ir paprašyti pagal
kiekvieno galimybes ir išgales prisi-
dėti asmenine auka. Per trumpą laiką
reikiama suma buvo dosniai suaukota
ir jau pasiūsta į Vilnių. Leidyklos ma-
šinos paleistos, mums lieka tik pasi-
džiaugti (...)“

Š. m. kovo 27 d. knyga buvo pri-
statyta Vilniaus paveikslų galerijoje, o
mums dar teks palaukti jos pa-
sirodymo Čikagoje. Kaip teigia P. Jur-
kus, knygos sutiktuovės tikrai bus. Ti-
kiuos, kad tada knygą galėsime ir įsi-
gyti.

Jonas Švedas.

„Draugo“ archyvo nuotr.

Prisidėkime prie projekto „Misija Sibiras“

Neseniai Čikagoje viešėjusi „Misija Sibiras‘12“ dalyvė Eglė Česnakavičiūtė, pasakoju-
si čikagiečiams apie kelionę Sibiro tremties vietomis, tvarko lietuvių kapą Imeko
kapinaitėse, Chakasijos Respublikoje.

Misijasibiras.lt nuotr.

Iki dvyliktosios jaunimo ekspedicijos „Misija Sibiras‘13“ liko mažiau nei
mėnuo. Galime pasidžiaugti, kad ir JAV lietuviai prisideda prie šio pro-
jekto – JAV Lietuvių Bendruomenės iniciatyva surinkta 4,410 dol. Su-
rinkti pinigai bus persiųsti projekto organizatoriams. Dosnių žmonių gerumo
dėka 16 jaunų žmonių ekspedicijos komanda šią vasarą turės galimybę vykti
į lietuvių tremties ir kalinimo vietas Vakarų Sibire, Tiūmenės srityje.

„Visos surinktos lėšos bus skirtos dvyliktajai projekto ‘Misija Sibiras’
jaunimo ekspedicijai. Jos šią vasarą laukia ypač atsakinga ir sunki užduotis.
Tiūmenės srityje išlikę tremties atminties ženklai nyksta itin sparčiai. Pa-
skutinią lietuvių ekspediciją čia lankėsi daugiau nei prieš dešimtmetį, o kai
kurios tremtinių amžino poilsio vietos nelankytos gerokai ilgiau. Tad ši pa-
rama virs tikru paskatu ir dar didesne atsakomybe išpildyti visus prie šio
projekto prisidėjusių žmonių lūkesčius“, – sako labdaros ir paramos fondo
„Jauniems“ direktorius Arnas Marcinkus.

Primername, kad dvyliktoji projekto „Misija Sibiras“ ekspedicija į Rusi-
jos Federacijos Tiūmenės sritį iš Vilniaus geležinkelio stoties bus išlydėta Pa-
saulio lietuvių vienybės dieną – liepos 17-ąją.

Nuo „Misija Sibiras“ projekto pradžios lietuvių tremties ir kalinimo
vietose Sibire jau apsilankė vienuolika jaunimo ekspedicijų, sutvarkiusių
apie 90 lietuviškų kapinių ir susitikusių su ten gyvenančiais lietuviais.

Jūs vis dar galite prisidėti prie kilnaus, jaunimo pilietišumą ir pat-
riotiškumą bei istorinę atmintį puoselėjančio projekto tikslų įgyvendinimo.
Tai galima padaryti tokiu būdu:

Išrašyti čekį Lithuanian American Community, Inc. Me mo: Misija Si-
biras

Jį siųsti JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkui finansiniams reika-
lams:

Algimantas Gustaitis
208 Linden Ponds Way, Unit 403
Hingham, MA 02043

JAV LB Krašto valdyba surinktą paramą išsiųs projekto „Misija Sibiras“
organizatoriams Lietuvoje. Paaukotą sumą galėsite nurašyti nuo mokesčių.

„Misija Sibiras“ – daugiau nei ekspedicija. Tai lietuvių, pilietišumo,
patriotiškumo ir istorinės atminties puoselėjimo misija. Daugiau informa-
cijos apie projektą rasite tinklalapyje www.misijasibiras.lt

JAV LB KV ir
„MisijaSibiras.lt“ info

LIETUVA IR PASAULIS

Tarėsi Baltijos šalių ir Vokietijos diplomatijos vadovai

Baltijos šalių ir Vokietijos užsienio reikalų ministrai. ELTA nuotr.

Pažaislis (ELTA) – Lietuvos, Estijos, Latvijos ir Vokietijos užsienio reikalų ministrai Linas Linkevičius, Urmas Paet, Edgaras Rinkevičius ir Guido Westerwelle birželio 22 d. susitikę Pažaislyje paskelbė bendrą pareiškimą, kuriame pabrėžiama šalių teikiama svarba ir parama Rytų partnerystės programai. „Mūsų bendras pareiškimas liudija, kad pripažindami Rytų partnerystės strateginę svarbą atsakingai ruošiamės artėjančiam viršūnių susitikimui Vilniuje. Norime, kad jo metu, prieš tai išpildžius būtinas sąlygas, būtų sudaryti susitarimai su Gruzija, Moldova ir Armėnija bei pasirašyta Asociacijos sutartis su Ukraina. Manome, kad Vil-

niaus susitikime turime nubrėžti naujas strategines gaires Rytų partnerių atžvilgiu – esame pasiryžę ir toliau vystyti Rytų partnerystės programą”, – teigė L. Linkevičius. Lietuvos diplomatijos vadovo teigimu, keturių ministrų pareiškimas dar kartą patvirtina, kad Baltijos šalis ir Vokietiją jungia bendra politika Rytų kaimynų atžvilgiu, kuriai įgyvendinti būtinas šalių susitelkimas. ES ir Rytų partnerystės viršūnių susitikimas Vilniuje, vyksiantis lapkričio 28–29 dienomis, yra vienas svarbiausių renginių Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu. Kitais metais susitikimą rengs Estija.

Lietuvos ir Rusijos derybos dėl tremtinių stringa

Vilnius (BNS) – Lietuvai ir Rusijai kol kas nepavyksta suderinti susitarimo dėl karių ir sovietinių represijų aukų kapaviečių. Nepasiekus susitarimo, stringa Lietuvos atašė tremtinių kapų priežiūrai skyrimas. Lietuvos užsienio reikalų ministerijos teigimu, už kapinių priežiūrą bei atminimą atsakingų atašė skyrimo klausimas yra susijęs su konsultacijomis dėl Lietuvos ir Rusijos vyriaus-

sybių susitarimo dėl karių ir civilių karo bei represijų aukų kapaviečių. Kol kas konsultacijos su Rusijos Federacija tebevyksta ir susitarimo tekstas dar nėra suderintas. Lietuva atašė buvo numačiusi skirti keliautoją, ekspediciją į Sibirą vadovą Gintautą Alekną. Jis sakė sausio mėnesį sužinojęs, kad Rusija atsisakė jį priimti, o nuo to laiko šiuo klausimu negavęs jokių žinių.

S. Sužiedėlis kviečia svarstyti istorinius iššūkius

Vilnius (Bernardinai.lt) – Vilniaus žydų viešoji biblioteka birželio 26 d. kviečia į susitikimą-diskusiją su istoriku Sauliumi Sužiedėliu, Millersville universiteto (Pennsylvania, JAV) profesoriumi. Pagrindinio pranešimo tema: „Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti: atlikti darbai ir nauji istoriografiniai iššūkiai”. Diskusijoje dalyvaus: politologas Ronaldas Račinskas, prof.

Irena Veisaitė, istorikas dr. Arūnas Bubnys ir kiti. Akademinė mintis plačiosios visuomenės atžvilgiu dažnai plėtojasi tarsi juodmedžio bokšte. Čia vyrauja objektyvumo ir tiesos siekis, geranoriškos nuostatos, atsakinga argumentacija bei faktų rinkimas. Kodėl kolektyvinė sąmonė ir kolektyvinė atmintis kartais būna tokios skirtingos? Kodėl čia vyrauja faktų nutylėjimai ir iškraipymai? Kas darytina, kad tokių skirtumų būtų kuo mažiau?

Kaune vyko gyvosios istorijos šventė

Kaunas (BNS) – Kaune vyko šventė „Kaunas 1863. Už mūsų ir jūsų laisvę”, kurios metu Santakos parke gyvosios istorijos atkūrėjai parodė mūšio inscenizaciją. Santakos stadione lankytojai galėjo aplankyti gyvosios istorijos atkūrėjų stovyklą ir susipažinti su to meto ginkluote. Santakos plažė vyko užsiėmimai vaikams. Šventės dalyviai taip pat galėjo dalyvauti ekskursijoje po senamiestį senoviniu automobiliu, senamiestyje

vyko tautodailės mugė. Senosios prieplaukos amfiteatre vyko koncertas. 2013-ieji yra paskelbti 1863 sukilimo metais. 1863–1864 metų sukilimas – tai buvusio Abiejų Tautų Respublikos tautų nacionalinio ir socialinio išsivadavimo sukilimas prieš Rusijos imperijos valdžią. Laisvės kovos vyko Rusijos imperijos okupuotose Lenkijoje ir Lietuvoje. Didžiojoje Kunigaikštystėje bei jų etnografinėse dalyse: Baltarusijoje ir Ukrainoje.

A. Merkel prašo Rusijos prezidento grąžinti po karo išvežtus meno kūrinius

Peterburgas (BNS) – Vokietijos kanclerė Angela Merkel birželio 22 d. sakė Rusijos Prezidentui Vladimirui Putinui, kad meno kūriniai, pagrobti sovietų po Antrojo pasaulinio karo, turėtų būti grąžinti Vokietijai, tačiau V. Putinas šį prašymą tuoj pat atmetė. Šis įtemptas apsikeitimas replikomis įvyko, kai abu vadovai dalyvavo atidarant vieną parodą Ermitažo muziejuje Sankt Peterburge per A. Merkel kelionę į Rusiją. Parodoje, kurios tema – bronzos amžius, eksponuojama 600 daiktų, kurie buvo išvežti į Sovietų Sąjungą kaip karo reparacijos, teigia Vokietijos vyriausybė. A. Merkel sakė, jog svarbu, kad šie dirbiniai dabar pirmąkart bus viešai rodomi.

„Mūsų nuomone, šie parodos objektai turėtų būti grąžinti į Vokietiją”, – pareiškė ji. V. Putinas atsakė, kad laikas liautis priekaištauti vieni kitiems dėl reparacijų, kitaip Turkija irgi gali reikalauti, kad Vokietija grąžintų jai meno kūrinius. Rusijos vadovas pažymėjo, jog eiliniam piliečiui nesvarbu, ar menas yra rodomas Berlyne, Sankt Peterburge, Maskvoje arba Turkijoje. Kaip nurodo Berlyne įsikūręs Humboldto universitetas, baigiantis karui sovietai išvežė iš Vokietijos per milijoną knygų ir tūkstančius meno kūrinių. Daugelio jų likimas iki šiol nežinomas, ir šių vertybių klausimas tebėra opi abiejų šalių problema.

JAV pateikė kaltinimus E. Snowden

Washington, DC (ELTA) – JAV Teisingumo departamentas pateikė kaltinimus buvusiam žvalgybos analitikui Edward Snowden, kuris paviešino informaciją apie slaptą sekimo programą. Buvęs Nacionalinės saugumo agentūros (NSA) analitikas kaltinamas šnipinėjimu, vyriausybės nuosavybės vagyste ir tyčiniu slaptos žvalgybos informacijos nutekinimu. Gegužę E. Snowden, paviešinęs informaciją apie programą, sekančią vartotojų telefonų ir interneto duomenis, išvyko į Honkongą. Baltieji rūmai kreipėsi į Honkongą, prašydami išduoti pabėgusį JAV žvalgybos darbuotoją. Baudžiamoji byla iškelta federaliniame teisme Virginia valstijoje, taip pat išduotas parengtinis arešto orderis, teigiama teismo doku-

Edward Snowden. ELTA nuotr.

mentuose. Už kiekvieną kaltinimą jam gresia maksimali dešimties metų kalinimo bausmė.

Kas yra Europos pilietybė?

Strasbūras (Bernardinai.lt) – Europos pilietybė yra esminis veiksnys mūsų europinei tapatybei, tad šiam klausimui turėtų būti skiriama nemažai dėmesio 2014-ųjų Europos Parlamento rinkimuose. Kadangi 2013-ieji paskelbti Europos piliečių metais, birželio 20 d. Europos Komisija surengė seminarą, kuriame buvo išsakytos Bažnyčių nuomonės šia tema. „Kodėl Europos pilietybė tokia nepopuliari?”, – klausė Europos vyskupų konferencijų komisijos (COMECE) narys vyskupas William Kenny, atstovaujantis Anglijai ir Velsui. Jis atkreipė dėmesį, kad įvairiuose politiniuose lygmenyse nepavyko įvykdyti trijų esminių krikščioniško socialinio mokymo principų. Visų pirma, solidarumo: po-

litikai be paaiškinimų nukerpa socialines pašalpas. Subsidiarumo: kai sprendimai priimami tokiu būdu, jog žmonės laiko juos netinkamais, jie praranda sprendimų priėmimo kontrolę. Galiausiai, žmogaus orumo: praradome suvokimą, kad visi asmenys vienodai orūs, vargšas ar migrantas – visi yra mūsų broliai ir sesės. Tad kokia pilietybė turėtų būti žvelgiant krikščionišku žvilgsniu? Jos pagrindas – atmintis ir savų kilmės šaknų išlaikymas. Lenkijos Ekumeninės tarybos prezidentas, arkivyskupas Szczećin Jeremiasz pabrėžė, kokia svarbi kiekvienam asmeniui tėvynė, nes tai yra ne tik ryšys su geografiškai apibrėžta teritorija, tačiau ir gilus dvasiinis matmuo.

Atgims Prūsijos valdovų rūmai

Berlynas (Alkas.lt) – Berlyne pagal prieštaringai vertinamą 590 mln. eurų projektą pradėti atstatinėti barokiniai rūmai, kurių likučiai po karo buvo nušluoti komunistinių vadų nurodymu. Prezidentas Joachim Gauck dalyvavo padedant kertinį Berlyno rūmų akmenį legendiniame mieste bulvare Unter den Linden (liet. – *Po liepomis*), kur kažkada gyveno Prūsijos valdovai. Naujajame pastate, kurį ketinama atidaryti 2019 m., įsikurs kultūros centras. Projekto rengimas užtruko ne vienerius metus, nes dar-

bus apsunkino šios vietos istorinė reikšmė ir su tuo susijusi didelė darbų kaina. Vokietijos vyriausybė ir pinigų stokojantis Berlyno miestas apmokės didžiąją išlaidų statyboms dalį, tačiau beveik 80 mln. eurų renka vokiečių aristokratas Wilhelm von Boddien, kuris daug metų ragino atstatyti rūmus. Projektas sulaukė prieštaringų vertinimų, nes jame buvo numatyta nugriauti Respublikos rūmus, kuriuose buvo įsikūręs komunistinės Rytų Vokietijos parlamentas, ir kultūros bei laisvalaikio centrą.

ŠVENTADIENIS

Atsakymas kasdieniu gyvenimu

Kartą, kai Jėzus nuošaliai vienas meldėsi, su juo buvo ir mokiniai. Jis paklausė jų: „Kuo mane laiko žmonės?“ Jie atsakė: „Vieni Jonu Krikštytoju, kiti Eliju, treči Jonu, prisikėlęs vienas iš senųjų pranašų“. Tada jis paklausė: „O jūs kuo mane laikote?“ Petras atsakė: „Dievo Mesiju“.

Jėzus sudraudė juos, įsakydamas niekam to nepasakoti. Jis dar pridūrė, jog reikia, kad Žmogaus Sūnus daug kentėtų, būtų seniūnų, aukštųjų kunigų bei Rašto aiškintojų atmetas, nužudytas ir trečią dieną prisikeltų.

Jėzus pasakė visiems: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, teneša savo kryžių ir teseka manimi. Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras, o kas pražudys dėl manęs savo gyvybę, tas ją išgelbės“. (Lk 9, 18–24)

Sekmadienio Evangelijoje keliamas svarbus klausimas dėl Jėzaus tapatybės, nes nuo atsakymo priklauso mūsų gyvenimo kokybė ir amžinasis likimas. To meto žmonės, kaip ir dauguma šiandien, mano, kad Jėzus yra vienas iš daugelio pranašų. Mokiniai, priešingai, tiki, kad Jėzus yra Dievo Mesijas.

Jėzus pripažįsta jų tapatinimą, bet griežtai įsako jiems neskelbti jo mesijinės misijos, idant ji nebūtų sujaukta su anuomet laukto politinio Mesijo samprata. Jėzaus Kristaus veidas iki galo atsiskleis ant kryžiaus, Velykų slėpinyje. Tik tada bus galima garsiai kalbėti apie jį, kaip Mesiją, kai bus aišku, jog Kristus yra Nukryžiuotasis.

Žodis „Kristus“ (gr. „Christòs“), kilęs iš veiksmazodžio „chrío“ – „patepti“. Hebrajiškai „pateptas“ arba „pašventintas“ yra „mashiah“, iš čia kilo žodis „Mesijas“. Iš bendrinio žodžio Naujajame Testamente „Kristus“ tampa tikriniu Jėzaus vardu todėl, kad išreiškia dieviškąją misiją, kurią Jėzus tobulai įvykdė.

Izraelyje Dievo vardu patepdavo asmenys, pašventinamus jo patikėtai misijai atlikti. Tai būdavo karaliai (1 Sam 9, 16; 10, 1; 16, 1. 12–13; 1 Kar 1, 39), kunigai (Iš 29, 7; Kun 8, 12) ir retais atvejais pranašai (1 Kar 19, 16).

Nepakanka tikėti, kad Jėzus Kristus yra Dievas, bet, paraginti meilės, turime jį sekti jo paties keliu. Jėzus atėjo mūsų mokyti ne filosofijos, bet parodyti kelią, kuris veda į gyvenimą. Šis kelias – nesavanaudiška meilė, kuri yra tikro tikėjimo išraiška.

Ypatingas atvejis turėjo būti patepimas Mesijo, kurį Dievas siųs galutinai įtvirtinti jo Karalystės (Ps 2, 2; Apd 4, 26–27). Mesijas turėjo būti pateptas Viešpaties Dvasia (Iz 11, 2) kaip karalius ir kunigas (Zch 4, 14; 6, 13), o drauge ir pranašas (Iz 61, 1; Lk 4, 16–21). Jėzus įvykdė mesijinius Izraelio lūkesčius trilype – kunigo, pranašo ir karaliaus – tarnyste.

Angelas pranešė piemenims apie gimusį Jėzų, kaip Izraeliui žadėtą Mesiją: „Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas“ (Lk 2, 11). Nuo pat pradžių jis yra tas, „kurį Tėvas pašventino ir siuntė pasaulin“ (Jn 10, 36), pradėtas kaip „šventas“ nekaltose Marijos iščiose (Lk 1, 35).

Juožapui Dievas liepė nebijoti „parsivesti į namus savo žmonos Marijos, nes jos vaisius yra iš Šventosios

Dvasios“ (Mt 1, 20), kad Jėzus, „vadinamas Kristumi“, gimtų iš Juozapo, mesijinio Dovydo palikuonio, žmonos (Mt 1, 16; Rom 1, 3; 2 Tīm 2, 8; Apr 22, 16).

Mesijinis Jėzaus pašventinimas liudija jo dieviškąją misiją, nes kaip sako šv. Ireniejus Lionietis († 202): „Juk Kristaus vardu suprantamas ir tas, kuris patepė, ir tas, kuris buvo pateptas, ir pats patepimas. O patepė Tėvas, pateptas buvo Sūnus; pateptas Dvasioje, kuri pati yra Patepimas“.

Kristaus amžinasis mesijinis pašventinimas buvo apreikštas jo žemiškojo gyvenimo metu, Jonui jį krikštijant, kai „Dievas jį patepė Šventąja Dvasia ir galybe“ (Apd 10, 38), „kad jis būtų apreikštas Izraeliui“ (Jn 1, 31) kaip jo Mesijas. Jo darbai ir žodžiai leis jį pažinti kaip „Dievo Šventąjį“ (Mk 1, 24; Jn 6, 69; Apd 3, 14).

Daugelis žydų, net kai kurie pagonys, besidalijantys su jais ta pačia viltimi, atpažino Jėzuje pagrindinius „Dovydo Sūnaus“, Dievo pažadėto Izraeliui Mesijo (Mt 2, 2; 9, 27; 12, 23; 15, 22; 20, 30; 21, 9. 15), bruožus. Jėzus su Mesijo titulu, į kurį turėjo teisę (Jn 4, 25–26; 11, 27), sutiko, tačiau ne visiškai, mat dalis to meto žmonių Mesiją suprato per daug žmogiškai (Mt 22, 41–46), iš esmės politiškai (Jn 6, 15; Lk 24, 21).

Jėzus priėmė jį Mesiju pripažįtančio Petro tikėjimo išpažinimą, pranešdamas apie netolimą žmogaus Sūnaus kančią (Mt 16, 16–23). Jis atskleidė tikrą savo mesijinio karališkumo turinį; tai transcendentinė Žmogaus Sūnaus, „kuris nužengė iš dangaus“ (Jn 3, 13), tapatybė (Jn 6, 62; Dn 7, 13) ir atperkamoji kenčiančio tarno misija: „Žmogaus Sūnus irgi atėjo ne kad jam tarnautų, bet pats tarnauti ir savo gyvybės atiduoti kaip išpirkos už daugelį“ (Mt 20, 28; Iz 53, 10–12).

Štai kodėl tikroji jo karališkumo prasmė pasirodė tik nuo kryžiaus aukštumos (Jn 19, 19–22; Lk 23, 39–43). Ir Petras tik po Prisikėlimo apreikšė Dievo tautai jo mesijinį karališkumą: „Tegu tvirtai įsitikina visi Izraelio namai: Dievas padarė Viešpačiu ir Mesiju tą Jėzų, kurį jūs nukryžiavote“ (Apd 2, 36).

Mirties priežastį rodantis užrašas ant kryžiaus (Jn 19, 19–22) paradoksaliai tapo išpažinimu, Jėzų laikančiu karaliumi (Mesiju, Kristumi), krikščioniškojo tikėjimo pradžios tašku. Jo kelias visose kartose – ne žemiškos valdžios ir šlovės kelias, bet kryžiaus kelias.

Nusigręžus nuo šio kelio, nutolstama nuo Dievo ir užmirštama, jog būti žmogumi iš esmės – tai pereiti iš būties dėl savęs paties į būtį dėl kito: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, teneša savo kryžių ir teseka manimi. Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras, o kas pražudys dėl manęs savo gyvybę, tas ją išgelbės“ (Lk 9, 23–24).

Nepakanka tikėti, kad Jėzus Kristus yra Dievas, bet, paraginti meilės, turime jį sekti jo paties keliu. Jėzus atėjo mūsų mokyti ne filosofijos, bet parodyti kelią, kuris veda į gyvenimą. Šis kelias – nesavanaudiška meilė, kuri yra tikro tikėjimo išraiška.

Br. Ramūnas Mizgiris, OFM Delfi.lt

DATOS ir SUKAKTYS

Ketvirtoji birželio savaitė

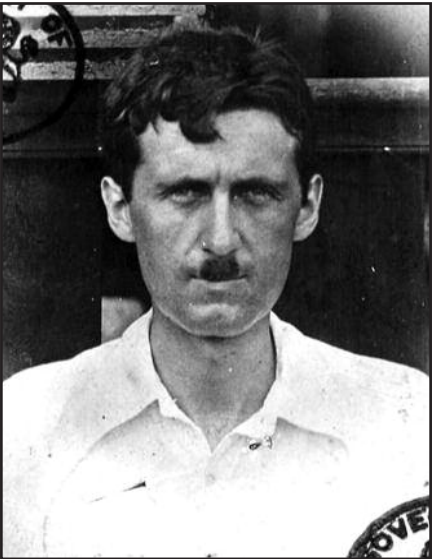
Birželio 24 d.
– Joninės (Rasos).
– 1542 m. gimė **Šv. Kryžiaus Jonas** – katalikų šventasis, rašytojas ir poetas, mistikas, karmelitų ordino reformatorius, Bažnyčios mokytojas (mirė 1591 m.).

Birželio 25 d.

Rainių koplyčia.

– 1941 m. – **Rainių tragedijos diena.** Rainių žudynės – vienas iš Raudonosios armijos nusikaltimų Lietuvos teritorijoje. Rainių miškelyje netoli Telšių 1941 m. naktį iš birželio 24 d. į 25 d. įvykdytos kalinių žudynės, kurių metu buvo nukankinti 73 intelektualai, teisininkai, politikai ir kitokie „liaudies priešai“. Nužudymas pasižymėjo išskirtiniu žiaurumu – vyrams nupjauti liežuviai, jų pilvai badyti durtuvais, sutraiškyti kaulai, išdurtos akys. Taip buvo daryta siekiant išgąsdinti kitus lietuvius karo pradžioje. Užkastos aukos surastos po keleto dienų. Vienas kaltinamųjų baudžiamojoje byloje Petras Raslanas po 1990 m. kovo 11 d. pasislėpė Rusijoje. Tragedijos vietoje pastatyta koplyčia.

George Orwell.

– 1903 m. gimė **George Orwell** – anglų rašytojas ir žurnalistas (mirė 1950 m.). Pasižymėjo komentuoamas politiką ir kultūrą, buvo vienas skaitomiausių XX a. anglų apybraižininkų, labiausiai žinomas už totalitarizmo ir stalinizmo kritiką romanuose „Gyvulių ūkis“ ir „1984-ieji“. Dirbo BBC radijuje, buvo „The Observer“ savaitraščio korespondentas. Jo knygoose ryški autoriaus išsakyta visuomenės kritika, smerkiamas imperializmas, totalitarizmas ir stalinizmas, siekis sunaikinti žmogaus laisvę. Knygoose gausu išsireiškimų ir citatų, kurie vėliau tapo plačiai vartojamais aforizmais.

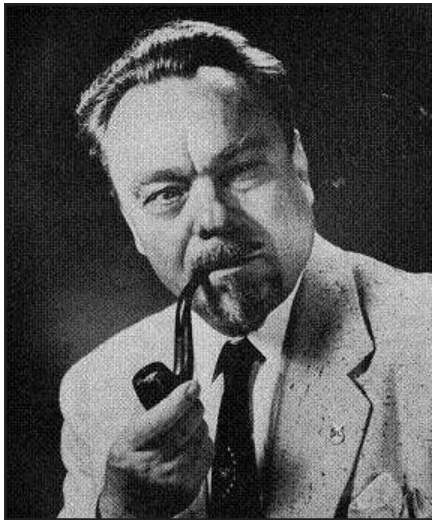
Birželio 26 d.
– 1915 m. gimė **Edmundas Arbas-Arbačiauskas** – Lietuvos architektas, dailininkas (mirė 2004 m.).
– 1941 m. mirė **Kazys Bizauskas** – Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, diplomatas, teisininkas, literatas, spaudos ir švietimo darbuotojas, visuomenės veikėjas, vienas Lietuvos banko steigėjų (gimė 1892 m.).

– 1999 m. mirė **Vincas Natkevičius** – literatūrologas, pedagogas, rezistentas (gimė 1918 m.).

Birželio 27 d.
– 1913 m. gimė **Leonas Prapuolenis** – Lietuvos ekonomistas, politinis ir visuomenės veikėjas, rezistentas (mirė 1972 m.).
– 1939 m. gimė **Antanas Sutkus** – fotomenininkas, Lietuvos fotografijos meno draugijos iniciatorius ir ilgametis vadovas.

Birželio 28 d.
– 1712 m. gimė **Jean-Jacques Rousseau** – prancūzų filosofas, rašytojas, politikos teoretikas, švietėjas (mirė 1778 m.).
– 1836 m. mirė **James Madison** – buvo amerikiečių politikas, filosofas, 1809–1817 metais ėjęs Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento pareigas. James Madison yra laikomas vienu iš JAV Tėvų–įkūrėjų (gimė 1751 m.).
– 1932 m. mirė **Maironis** – kunigas, profesorius; vienas žymiausių lietuvių poetų (gimė 1862 m.).

Birželio 29 d.

Kazys Pakštas.

– 1893 m. Alinaukoje, Užpalių vls. gimė **Kazys Pakštas** – Lietuvos geografas, keliautojas, visuomenės veikėjas, profesionalios geografijos Lietuvoje pradininkas. Vienerius metus mokėsi Kauno kunigų seminarijoje; 1915–1918 m. studijavo sociologiją JAV. 1919 m. grįžęs į Lietuvą dirbo ryšių karininku Prancūzijos, JAV ir Anglijos karinėse misijose. 1919–1923 m. Fribūro universitete studijavo gamtos mokslus, apgynė daktaro disertaciją „Lietuvos klimatas“. 1924–1925 m. buvo „Draugo“ vyr. redaktorius. 1925–1939 m. universitete dėstė įvairias geografijos mokslų disciplinas. Nuo 1939 m. JAV dėstė įvairiuose universitetuose, dirbo Kongreso bibliotekoje. Parašė knygą „Baltijos respublikų politinė geografija“. Kėlė idėją apie Baltoskandijos konfederaciją. Pasižymėjo kaip vienas aktyviausių įvairių visuomeninių organizacijų steigėjų. 1926 m. išrinktas Lietuvos katalikų mokslo akademijos nariu. 1930–1940 m. Ateitininkų federacijos vyriausiasis vadas. Nuo 1924 m. kalbėjo apie atsarginę Lietuvą (minėjo Angolą), kurioje turėtų kurtis emigrantai lietuviai. (Mirė Čikagoje 1960 m.).
– 1904 m. gimė **Petras Paulaitis** – mokytojas, rezistencinių kovų dalyvis, teistas už už patriotinės ir religinės spaudos leidybą bei religinį auklėjimą (mirė 1986 m.).

Birželio 30 d.
– 1911 m. gimė **Česlovas Milošas** – lenkų rašytojas, poetas, literatūros mokslininkas. 1953 m. apdovanotas Europos literatūros premija „Prix Littéraire Européen“. 1980 m. tapo Nobelio literatūros premijos laureatu (mirė 2004 m.).

Paskutinę atkarpą važiavome lyg zoologijos sodu – per paskutinius 80 kilometrų mudu su Silverijumi suskaičiavome po 11 šalia kelio besiganančių stirnų. Važiavau pirmas ir negalėjau atsiškebėti: pirmiausia ilgų žibintų šviesoje išvyssdavau dvi žibančias akis, vėliau grakštų teksasietiškos stirnos kūną. Būtų gražus pasivažinėjimas, jei ne pavojus, kad bet kuriai grakštuolei gali netikėtai kilti mintis pulti ant kelio. Nusprendėme, kad toliau važiuoti nesaugu – apsistojome motelyje, iš viso įveikę 600 kilometrų.

NUOŠIRDUS POKALBIS,
KURIS IŠGELBĖJO
DRAUGYSTĘ

Visą dieną važiavome per beribes Teksaso lygumas. Didžiąją laiko dalį dangus buvo apsiniaukęs, ne kartą teko sustoti, tai užsivilkti, tai vėl nusi-vilkti lietaus aprangą. Tai buvo viena nuobodžiausių visos kelionės atkarpų, nes šimtus mylių driekėsi monotoniškas lygumų vaizdas. Mintyse su nostalgija prisiminiau vaizdin-guosius Arizonos kanjonus ir raudonąsias Naujosios Meksikos uolas, kurios mums, euro-piečiams, atrodė kaip tikri gamtos šedevrai. Kai važiuoji motociklu ilgą kelią – gali stebėti tik kraštovaizdį, mąstyti ir negali su niekuo pasikalbėti ar klausytis radijo imtuvo. Todėl norėjosi greičiau įveikti mo-notonišką Teksaso atkarpą ir įsitai-syti prie vakarienių stalo pas Arūną Hiustone.

Netikėtai privažiavome mažą Te-ksaso miestelį, kurio centrinė gatvė priminė senus kaubojiškus filmus – abiejose gatvės pusėse buvo iš-sidėstę vakarietiški „salūnai“ ir kau-bojiškų batų krautuvėlės. Vyresnio amžiaus vyrai dėvėjo kaubojiškas skrybėles ir jautėsi, kad miestelis turi savo ypatingą teksasietišką dvasią. Po pusdienio kelionės bekraš-čiais laukais mums tai buvo lyg at-gaiva sielai. Nedvejodamas sustab-džiau motociklą šalia jaukios kavi-nukės ir visi trys pasivaikščiojome po puikų miestelį.

Staiga pamatėme kai ką, kas dar labiau sustiprino senąją miestelio dvasią: vienoje šalia kelio esančioje aikštėje stovėjo gal pora tuzinų še-siasdešimtųjų metų amerikietiš-kų automobilių. Visi tviskėjo ir žvilgėjo, lyg širyt būtų nuriudėję nuo gamyklos konvejerio. Aplink automobilius vaikščiojo jų išdidūs savininkai ir,

Svajonės link
vienos įkvepiančios kelionės istorija
DARIUS ČIBONIS
23

pamatę mūsų susidomėjimą, mus užsnekino. Paaiškėjo, kad mes esame liudytojai neeilinio susirinkimo – šioje mažo miestelio aikštėje susi-rinkę reto kadilako (Cadillac) mode-lio savininkai ir klubo nariai iš vi-sos Amerikos. Tai Cadillac Bel Air Nomad modelis, ypatingas tuo, kad buvo gaminamas tik trejus metus. Mums padarė didžiulį išpūdį tai, kad visi automobiliai buvo be galo kruopščiai restauruoti ir prižiūrėti. Dauguma jų čia atvyko savo ratais iš tolimų valstijų. Klubo nariai maloniai pasiūlė nusifotografuoti su jų gražuoliais. Visi maloniai nustebo, išgirdę apie mūsų kelionės maršrutą, ir palinkėjo mums saugaus kelio.

Ėmė lyti, ir mes pasislėpėme po dideliu medžiu palaukti, kol nustos. Tada Olegas pasakė man kai ką, už ką jam nuo tol esu labai dėkingas. Pa-sirodo, Olegas jau kurį laiką jautėsi lyg ne savo kailyje, o to priežastis – mano nuolatinis iniciatyvos rody-mas. Aš, pats to visai nejausdamas, kontroliavau kelionės tempą, dienos maršrutą ir sustojimus. Kiekvieną kartą, kai imdavome diskutuoti apie mūsų dienotvarkę, aš paimdavau va-džias į savo rankas ir draugams nieko kito nelikdavo, kaip tik priimti mano nuomonę. Liūdniausia, kad aš pats to nejausdavau, tiesiog man na-

tūraliai taip išeidavo. Čia tuoj pat ir Silverijus pritarė Olegui. Jis irgi ne vieną kartą kelionės metu taip jautė-sis. Aš vėliau daug apie tai galvojau ir nusprendžiau, kad diskusijos val-dymas tapo mano profesiniu įgūdžiu, nes, vesdamas daug seminarų, priva-lau gerai valdyti grupės dinamiką, efektyviai reaguoti į seminarų daly-vių klausimus bei replikas ir greitai perimti iniciatyvą, jei kas nors bando ją paimti į savo rankas. Man šis įgū-dis padeda darbe, tačiau dabar pirmą kartą sužinojau, kad nuolat naudoja-mas gyvenime, artimus žmones jis verčia negerai jaustis, todėl supra-tau, kad privalau išmokti būti lanks-

tesnis. Prie viso to prisidėjo ir fak-tas, kad nuo pat pirmos kelionės die-nos aš nuolat važiavau trijulės prie-kyje. Nuo pradžių mes išsirikiavome šitaip, nes aš geriau nei kiti žinojau išvažiavimą iš Atlantos miesto, vė-liau natūraliai likau Road Captain pozicijoje ir vedžiau mūsų mažą ko-loną per visą Ameriką. Todėl aš nu-lemdavau visos trijulės važiavimo greitį, sustojimus ir iš dalies net patį maršrutą.

Olegas man papasakojo istoriją apie savo dalyvavimą viename komandos forma-vimo seminare. Ten buvo vienas grupės narys, kuris per visą seminarą labai įdėmiai klausėsi kitų, tačiau laikėsi atokiau nuo karštų diskusijų ir nė karto nelindo į priekį su savo nuomone. Jis buvo tylus, ramus ir atrodė užsisklendęs savyje. Olegas sakė, ne kartą pagalvojęs: ką tas vyriškis čia veikia ir kodėl taip pasyviai dalyvauja komandiniuose pratimuose? Seminaro pabaigoje vyriškis prisipažino esąs di-džiulės įmonės vadovas ir pa-pasakojo, kad į šį seminarą at-vyko turėdamas tikslą išmokti „būti antras“, nes gyvenime ir darbe yra įpratęs pirmauti ir atėjo laikas, kai suprato, jog savo temperamentu ir ambi-cijomis užgauna šalia savęs esančius žmones. Aš ilgam atsiminsiu šią is-toriją ir brangią pamoką. Pokalbio pabaigoje Olegas pripažino, kad šiai problemai įtakos turėjo tai, jog iš tik-rųjų mes esame panašūs. Abu mėgs-tame savo rankose laikyti iniciatyvą ir daryti įtaką įvykiams. Kai susi-tinka du mūsų tipo žmonės – abiem sunku užleisti vietą po saule. Bet šis charakterio bruožas, kuris padeda siekti rezultatų mūsų versluose, at-sigrežia prieš mus kitose gyvenimo situacijose.

Bus daugiau

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

**DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA**
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje
www.draugas.org**

Minime M. K. Čiurlionio memorialinio muziejaus Druskininkuose įkūrimo 50-metį

TEODORA LAIMA ZUBOVIENĖ

Druskininkai – seniausias ir didžiausias Lietuvos kurortas – auga, klesti, plečiasi, glaudžiai supdamas senamiestį. Medeliais pasiūšusios gatvės, rūpestingai prižiūrimi gėlynai, žalia veja, Nemunas, Druskonio ežeras, Ratnyčėlė, pušynai, gydomieji šaltiniai... Ir Čiurlionių nameliai pažymėti lentele:

Šiame name gyveno ir kūrė išymus lietuvių dailininkas ir kompozitorius M. K. Čiurlionis.

Taip. Čia gyveno gausi Čiurlionių šeima, o vyriausias sūnus Kastukas čia praleido didžiąją kūrybingiausių metų dalį. Pasiilgęs artimųjų ir tos aplinkos, kuri teikė jam jėgų, parvažiuodavo atostogauti ir dirbti. Čia jautėsi laisvas, – kūrė, ilgąs valandas praleisdamas prie molberto savame mažame kambarėlyje. Čia sklido nuostabios su temų improvizacijos.

Birželio 16-oji. Būreliais ir po vieną renkasi žmonės – „M. K. Čiurlionio memorialinis muziejus“ šiandien pažymi veiklos 50-metį.

Programą pradeda M. Romerio universiteto akademinis mišrus choras. Diriguojamas L. Levinskaitės, atlieka M. K. Čiurlionio Kanoną c-mol, VL 216, M. Matamoras „Juramento“, C. Francois „Mano kelias“. Prie fortepijono sėda jaunas pianistas Kristijonas Megelinskas ir pasigirsta M. K. Čiurlionio mazurkos h-moll melodija. Muzikinę renginio dalį užbaigia Sankt Peterburgo N. Rimskio-Korsa-

Čiurlionio memorialinis muziejus pažymėjo 50-metį.

kėjo gauti Ministrų tarybos pritarimą. Pirmosios paraiškos Lietuvos valdžiai buvo įteiktos 1948–1949 m., tačiau pagrindiniai rūpesčiai prasidėjo nuo 1952 m., aptilus M. K. Čiurlionio kūrybos ideologinio teismo erzelynei. Muziejaus kūrimo darbai įsibėgėjo 1954 metais. Pirmasis namelis lankytojams buvo atvertas 1963 m. birželio 16 d., antrasis – 1965 metais. Koncertus juose pradėta rengti 1966 metais. Žmonės, kaip ir Kastuko vaikystės, jaunystės metais susikaupę klausėsi iš namelio sklindančių fortepijono muzikos garsų, ir jie sklinda iki šiol, – nuoširdžiai išsisakė dailininkė Milda Kulikauskienė. Jos parengtą vertingą knygą apie Valerijos Čiurlionytės-Karužienės gyvenimą „Sesers rūpestis“ galima įsigyti muziejuje. M. K. Čiurlionio namų Vilniuje vadovas St. Urbonas pakyla su dovana – Čiurlionio portretu. Grafika.

Ilgametis. M. K. Čiurlionio memorialinio muziejaus direktorius, Druskininkų garbės pilietis, menotyrininkas, dailininkas Adelbertas Nedzelskis, sutiktas plovimais, priėmęs apdovanojimus, prieš mus atsistojo su leidimui paruošta nauja knyga „M. K. Čiurlionio Memorialiniame Muziejuje 1963–1997“ rankose. Čia – visa išsami muziejaus istorija. Belieka tik išleisti.

Jau laikas atsiminimams, kad ir nepilniems, kad ir netobula forma išreikštiems, bet nuoširdiems, jaudinantiems. J. Naujalo muzikos mokyklos mokytoja Rimantė Šerkšnytė kiekvieną pavasarį čia atvežanti mokinukus pagroti, muziejui įteikia ir nameliuose koncertavusių mokinių nuotraukas.

„Taip, ir aš čia pradėjau savo koncertinę ‘karjerą’, – prasitaria pianistas Rokas Zubovas. Jis jau aštuntą vasarą rengia koncertus „Fortepijoninės muzikos vasara Druskininkuose“, kurių metu kiekvieną savaitę muziejaus kiemelyje skamba Tarpautinio M. K. Čiurlionio konkurso laureatų atliekami kūriniai. Nuoširdžiausiai išsipasakoja istorikas Vytautas Valentukevičius, Dalia Palukaitienė. Muziejaus vadovė Vida Mažrimienė priverčia visus suklusti: sveikinimas atkeliavo iš užjūrio.

2013 m. birželio mėn. 16 d. JAV
Druskininkų M. K. Čiurlionio namelių 50 metų jubiliejaus proga (direktorei Vidai Mažrimienei perduoti per minėjimo šventę).

Labas, Mielieji, Sveikinam jus visus atvykusius švęsti šio brangaus namelio 50 metų jubiliejų! Linkiu, kad šį pavasarį suskambėtų muzika, daina, sušvytėtų kūrybinė nuotaika ir vėl atsigauntų gyva Čiurlio-

Laimos Rekevičienės nuotraukos

niška gamta. Daug girdėjome apie šį namelį, apie šį muziejų, apie įdomius koncertus, subuvimus ir kūrybiškai nusiteikusių žmonių bendravimą. Dėkoju visiems, kurie prisidėjo prie veiklos, kuri sukosi aplink šiuos namus. Dėkoju už namelio priežiūrą ir vargus. Jūs palietėt mano širdį, kuri trokšta atsigausti su jumis. Ženkite pirmyn, vis platinant kūrybinius ratus ir traukiant į namelius naujas šviesias jėgas. Visa šeima džiaugiamės praeities ir ateities darbais!

Daiva Valerija Karužaitė

Nutilus plojimams, pakylam atidaryti jubiliejinę parodą „M. K. Čiurlionis ir Druskininkai: laiko sąsąukos“. Ši paroda – tai grįžimas į gimtuosius namus, į gražiausias apylinkes: Raigardo slėnį, Liškiavą, Merkinę. Padedame gėles prie M. K. Čiurlionio paminklo. Vakare Druskininkų Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės bažnyčioje vyks sakralinės muzikos ciklo „Čiurlioniškąją stygą palietus“ pradžios koncertas. Dalyvaus Čiurlionio kvartetas ir M. Romerio universiteto akademinis mišrus choras. Likit sveiki, nameliai. Druskininkuose prasidės XI tarptautinis menų festivalis. O mes liepos 22-ąją sugrįšim į tarptautinę mokslinę konferenciją „M. K. Čiurlionis ir pasaulis“.

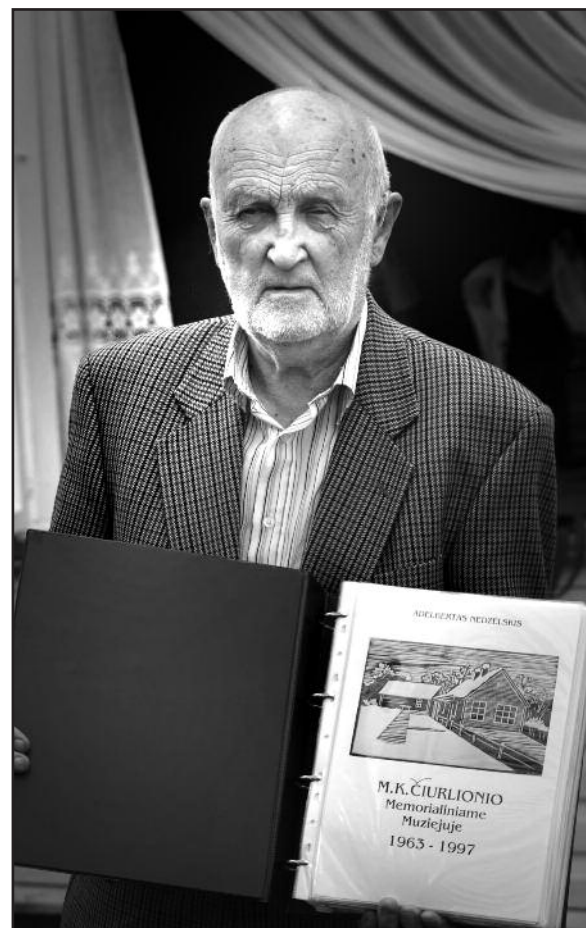

Pianistas Jurgis Aleknavičius, Sankt Peterburgo N. Rimskio-Korsakovo konservatorijos aspirantas.

kovo konservatorijos aspirantas, pianistas Jurgis Aleknavičius, paskambinęs L. van Beethoven, M. K. Čiurlionio, F. Chopin, S. Rachmaninov ir K. Debussy kūrinius.

Toliau programą rikiuoja ir veda Viktorija Lučinskaitė. Į renginį nešinos gėlėmis, dovanomis atvyko LR Seimo narė Kristina Miškinienė, Druskininkų savivaldybės atstovės Violeta Grigonienė, Ingrida Griniūtė. Tarp svečių – ir Lietuvos muzikų rėmimo fondo vadovė Liucija Stulgienė, muzikologas Vaclovas Juodpusis, M. K. Čiurlionio muziejaus direktorius Osvaldas Daugelis, M. K. Čiurlionio namų Vilniuje vadovas St. Urbonas, menininkai, menotyrininkai, giminės, artimieji, bičiuliai. Naujoji muziejaus vadovė Vida Mažrimienė pasveikinusi gausiai susirinkusius muziejaus bičiulius, džiaugėsi darbų gausa, dėkojo rėmėjams, dėkojo obelėlė sodinusioms, gėlynus atgaivinusioms, naujas baltumu spindinčias užuolaidas pakabinusioms. Atėjo metas paminėti ir pagerbti tuos, kurie žengė pirmuosius žingsnius nuėjo visą kelią, doriai ir sąžiningai dirbdami sukūrė tai, kuo mes šiandien didžiuojamės.

„Seserys Valerija ir Jadvyga bei kiti giminės puoselėjo svajonę atstatyti tėvų namelius Druskininkuose ir įrengti juose memorialinį muziejų. Tam pritarė Čiurlionio dailės muziejaus direkcija. Rei-

Buvęs ilgametis M. K. Čiurlionio memorialinio muziejaus Druskininkuose direktorius A. Nedzelskis su nauja parašyta knyga rankose.

Atsisveikiname su prof. Tomu Remeikiu

Atkelta iš 1 psl.

Vienas iš svarbių prof. T. Remeikio mokslinių darbų yra jo išsami studija apie pasipriešinimą sovietinei santvarkai Lietuvoje „Opposition to the Soviet Rule in Lithuania: 1945–1980”. Prof. T. Remeikis, bendradarbiaudamas su prof. Arūnu Liulevičiumi, paruošė albumą apie 1991 m. sausio 13-osios įvykius „The Gift of Vilnius – a Terrible Beauty is Born”. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, prof. T. Remeikis pagrindinį dėmesį telkia į įvairius laikotarpius atspindinčių dokumentų kaupimą bei jų paskelbimą. 2005 m. Vilniaus universiteto leidykla išleidžia jo sudarytą bei redaguotą 730 psl. veikalą „Lithuania Under German Occupation 1941–1945”, kurio pagrindą sudaro Lietuvos pasiuntinybės Stockholme pranešimai apie padėtį nacistinės Vokietijos replėse. Knyga išleista anglų kalba.

Pradedant 2003 m., Lietuvos archyvų tarnybos rūpesčiu Vilniuje išleidžiami keturi Lietuvos partizanų pasipriešinimą dokumentuojantys veikalai. Prof. T. Remeikis – vienas iš keleto tų veikalų redakcinės kolegijos narių. Savo dokumentine medžiaga ypač įdomus rinkinys „Lietuvos partizanų Dainavos apygarda 1945–1952”.

2009 m. Vytauto Didžiojo universiteto leidykla išleidžia prof. T. Remeikio akademinių straipsnių rinkinį „Lithuanian Phoenix”, apimantį 1940–1990 m. Lietuvos istorinį laikotarpį.

2010–2011 m., bendradarbiaujant su Vilniaus Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutu, Lietuvos Vyriausiojo archyvaro tarnyba ir Užsienio reikalų ministerija (URM), prof. T. Remeikis suredagavo keturių tomų dokumentų rinkinį „Lietuvos Respublikos užsienio politika”, apimantį 1938–1940 m. laikotarpį. Įvadų autoriai yra prof. dr. Ramūnas Vilpišauskas ir URM buvęs vadovas Vygaudas Ušackas.

Lietuviškoje veikloje prof. Remeikis reiškėsi kaip redaktorius, publi-

cistas ir visuomenininkas. 1959–1961 m. redagavo studentijos žurnalą „Studentų gairės”, 1963–1968 m. anglų kalba leidžiamo žurnalo „Lituanus” vyr. redaktorius, 1968 m. mėnraščio „Akiračiai” vienas iš steigėjų ir redaktorius. „Akademinės skautijos leidyklos” steigėjas ir redaktorius. Aktyvus JAV LB darbuotojas. 1983–1988 m. – Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vykdomasis vicepirmininkas. Sąjūdžio ir Lietuvos atgimimo laikotarpiu prof. T. Remeikis su Arvydu Barzduku dalinosi vadovavimo JAV LB Visuomeninių reikalų tarybai pareigomis.

Po Nepriklausomybės atkūrimo prof. T. Remeikis skaitė paskaitas Vilniaus universitete, jo Tarptautinių santykių ir politinių mokslų institute, leido žurnalą „Politologija”, buvo šio žurnalo ir žurnalo „Kultūros barai” redaktorių tarybos narys, leidyklos vadovas ir redaktorius. 2002 m. dalį savo archyvų padovanojo Lietuvos centriniam valstybės archyvui (čia įsteigtas prof. T. Remeikio asmens fondas). 2002 m. apdovanotas Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi.

Prof. T. Remeikio mokslinė bei visuomeninė veikla apima jo aktyvų dalyvavimą tarptautinėse ir lietuvių organizacijose. Jis buvo Amerikos politologų sąjungos (*American Political Science Association*), Amerikos slavų studijų (*American Association for Advancement of Slavic Studies*), Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos tautinių studijų (*American Association for the Study of Nationalities of the USSR and Eastern Europe*) bei Baltų studijų (*Association for Advancement of the Baltic Studies*) draugijų narys, daug metų jose ėjęs vadovaujančias pareigas.

Prof. T. Remeikis tapo vienu iš pagrindinių politologų laisvajame pasaulyje, tvirtai pasipriešinusių sovietinio melo dvasiai. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jis tęsė veiklą, tuo parodydamas, kad galime Lietuvai padėti ir nesugrįžę į ją gyventi.

„Draugo” info

Edvardas Kuprys, gyvenantis **Oak Park, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 80 dol. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą.

Zenonas Šukys, gyvenantis **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

Aldona G. Charlton, gyvenanti **Cambridge, MA**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 55 dol. Tariame nuoširdų aciū už paramą.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Uželga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

„Mirtis – tai niekis. Aš tik išėjau į gretimą kambarį. Aš tebesu aš, o Tu tebesi Tu. Kuo mes vienas kitam buvome, tuo ir likome. Vadink mane senu, įprastu Tau vardu... Gyvenimas reiškia tą patį, ką ir iki šiol... tęsiasi, nenutrūksta”.

Henry Scott

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2013 m. birželio 23 d. Čikagoje, sulaukęs 78 metų, mirė

visuomenininkas, politologas, mokslininkas

A + A
Prof. dr. Tomas Remeikis

Gimė 1934 m. gruodžio 7 d. Lietuvoje. Kilo iš Varlaukio/Skliausčių kaimo. Antrajam pasauliniam karui besibaigiant, su šeima pasitraukė į Vokietiją, o 1949 m. atvykęs į JAV apsigyveno Cicero, IL, kur baigė Morton gimnaziją. 1963 m. University of Illinois at Urbana-Champaign apgynė daktaratą iš politinių mokslų. Profesoriavo St. Joseph’s – Calumet College, Gary IN. Buvo aktyvus Lietuvių Bendruomenės narys, lietuviškos spaudos bendradarbis, skautas (priklausė skautams akademikams ir „Šunų skilčiai”), dirbo kitose lietuviškose bei profesinėse organizacijose. Vilniaus universiteto garbės daktaras. Studijos „Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945–1980” bei kitų leidinių autorius. 2002 m. apdovanotas Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi.

Nuliūdę liko: žmona dr. Nijolė, duktė dr. Ginta Remeikytė-Gedo su vyru dr. Paul Gedo ir dukraitės Vilija ir Gabrielė Gedo, sūnūs Audrius ir Petras su žmona Renata, seserys Viktorija Remeikytė ir Nijolė Remeikytė-Everett, dėdė Marcelis Ignatavičius, pusbroliai Vytautas Rymeikis, Stepas Ignatavičius, Petras Navickas su šeimomis bei kiti giminės JAV, Kanadoje ir Lietuvoje.

A. a. Tomas Remeikis bus pašarvotas penktadienį, birželio 28 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave, Lemont, IL. Atsisveikinimas – 7 val. v. Atsisveikinti su velioniu laidojimo namuose bus galima ir šeštadienį, birželio 29 d. 9:30 val. r. Šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, birželio 29 d. 10 val. r. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont.

A.a. Tomo Remeikio palaikai bus palaidoti Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje ir Varlaukio kapinėse Lietuvoje.

Vietoj gėlių prašome aukoti Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui arba Vydūno Fondui, kuriame fil. dr. Tomo Remeikio atminimui sukurtas specialus fondas.

JAV lietuvių istorijoje visada liks gyvas akademikas, skautas, bendruomenininkas, politologas **dr. Tomas Remeikis**, metų metus istoriniais dokumentais kovojęs už Lietuvos laisvę.

Velionio šeimai ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą ir liūdi kartu

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba

Mielam mūsų draugui ir skautiškam broliui

A † A
TOMUI REMEIKIUI

mirus, jo žmonai NIJOLEI, vaikams, seserims ir jų šeimoms, giminėms bei jo draugams reiškiamo gilią užuojautą.

D. L. K. Kęstučio skautų vyčių būrelis
(buvusi „Šunų” skiltis)

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, birželio 26 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur matysite dokumentinį filmą apie Alytaus miestą.

■ **Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“** sekmadienį, birželio 30 d., 12:30 val. p. p. visus maloniai kviečia į nuotaikingą žinomų dainininkų Loretos Janulevičiūtės ir Algirdo Motuzos labdaros koncertą Pasaulio lietuvių centro (14911 127 th St., Lemont, IL) didžiojoje salėje. Pasivažiinsite užkandėliais ir kavute.

■ **Dariaus ir Girėno skrydžio 80 metų** sukakties minėjimas Čikagoje vyks liepos 14 d. Iškilmės prasidės 9:45 val. ryto prie Dariaus ir Girėno paminklo, Marquette Park, po to – vėliavų eiseną į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 11 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po Mišių – 12:30 val. p. p. – parapijos salėje vyks minėjimas ir iškilmingi pietūs. Vietas užsisakyti galima Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos raštinėje tel. 773-776-4600. Minėjimą ruošia Amerikos Lietuvių Taryba ir Čikagos lietuvių organizacijos.

Paminklas S. Dariui ir S. Girėnui
Marquette Park, Čikagoje.

■ **Rugpjūčio 24 d. Pasaulio lietuvių** centre vyks (14711 127th St., Lemont, IL 60439) organizacijos The National Lithuanian American Hall of Fam

Viltę Baliutavičiūtę (kairėje) Northside College Preparatory vidurinės mokyklos baigimo proga sveikina sesė, Indiana University in Bloomington studentė Mantė Baliutavičiūtė. Abi merginos yra baigusios Čikagos liuanistinę mokyklą. Mantė daugelis pažįsta kaip jaunąją baleriną, o Viltė yra Illinois valstijos lotynų kalbos olimpiados nugalėtoja, dalyvavusi ir tarptautinėse lotynų kalbos olimpiadose. Nuo rudens V. Baliutavičiūtė pradeda studijuoti mediciną Northwestern University.

D. Baliutavičienės nuotr.

(NLAHF) iškilminga vakarienė, kurioje dalyvaus žymūs lietuviai. Pradžią 6:30 val. v. Bilietus galite įsigyti „Kuni-gaikščių užieigoje“; „Lithuania Plaza Bakery“. Tel. pasiteirauti: 708-599-9866.

■ **Rugpjūčio 24 d., šeštadienį, 12** val. p. p. JAV LB Waukegan-Lake County apylinkė visus maloniai kviečia į Vasaros palydų šventę „Fourth Lake Resort“ (36670 N. Corona Dr., Lake Villa, IL). Tel. pasiteirauti: 847-855-5294.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Birželio 26 d. Quad Cinema (34 W.** 13th St., New York, New York 10011) 1 val. p. p. bus rodomas Jurgitos Miculevičiūtės filmas „Ne pasaka“. Tai jautrus pasakojimas apie berniuko vaikystę, tėvų skyrybas, vidinį vaiko pasaulį. Bilietus iš anksto galima užsisakyti tinklalapyje <http://www.creenbooker.com/>. Daugiau informacijos gaukite tel. 212-255-2243 arba el. paštu: quadcinema@aol.com

■ **JAV Lietuvių Bendruomenės Long Island** apylinkė maloniai kviečia visus į metinį pikniką, kuris vyks sekmadienį, birželio 30 d., 2 val. p. p. Great Neck'e, Kings Point parke. (Area 25, įvažiavimas iš Steamboat Rd.). Bus lietuviško maisto, alaus, muzikos ir šokiai! Pasiteirauti galite tel. 516-353-1229 arba el. paštu: ramutezukas@hotmail.com

■ **Rugpjūčio 18–25 dienomis Neringoje** vyks stovykla „Meno8Dienos“. Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite Neringos svetainėje: www.neringa.org, o iškilus klausimams, prašome kreiptis į Danguolę Kuolienę el. paštu: danguole@kuolas.com arba tel. 781-383-6081.

■ **Jungtinėje parodoje „Art Music Hardware“**, kuri iki rugpjūčio mėnesio pabaigos rodoma 558 Metropolitan Ave., Brooklyn, NY 11211, galima pamatyti ir lietuvių Algio Norvilos fotografijas.

Įpusėjo intensyvūs lietuvių kalbos kursai, kurie jau antrus metus vyksta University of Pittsburgh kaip Baltic Studies Summer Institute programos dalis. Nuotraukoje šių metų lietuvių kalbos studentai skrudina juodą lietuvišką duoną su česnakais.

Dalios Cidzikaitės nuotr.

Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio konkursas „Toli nuo tėvynės“

Konkursą rengia Čiurlionio galerija, Inc., Lemont, Lietuvos dailės muziejus, Lietuva ir Lietuvių dailės muziejus, PLC, Lemont. Jis vyks 2013 m. rugsėjo 29 d. Atidarymas 12:30 val. p. p.

Konkurse gali dalyvauti viso pasaulio išeivijos lietuviai dailininkai, ne mažiau kaip trejus metus gyvenantys ir kuriantys užsienyje.

Konkurso dalyvis gali pateikti 2 kūrinius, sukurtus po 2007 metų.

Kūrinius ir jų nuotraukas būsimam katalogui siųsti iki 2013 m. rugsėjo 22 d. adresu: Lietuvių dailės muziejus, PLC, 14911 127 th St., Lemont, IL 60439

Tel. pasiteirauti: 630-257-2034.

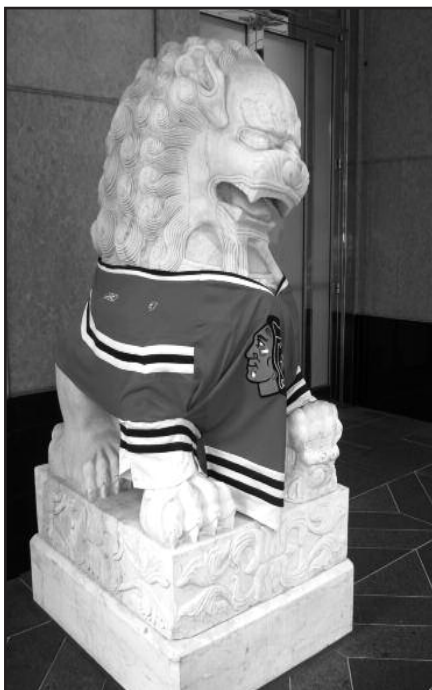
Premijas skiria Čiurlionio galerija, Inc. pagal sudarytos komisijos įvertinimą ir siūlymus.

Čiurlionio galerijos, Inc. valdyba

Beverly Shores lietuviai gražiu žodžiu mini savo vargonininkę ir choro vadovę Revitą Rudzevičienę. Revita talkina ne tik per Mišias, bet ir prisideda ruošiant lietuviškus renginius.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Šeštadienį, birželio 22 d., lietuviai čikagiečiai pasiskirstė į dvi grupes – kas į Jonines ėjo, o kas „sirgo“ už ledo ritulio komandą „Blackhawks“. Ne juokas – čikagiečiai tęsė kovą dėl „Stanley Cup“. Net Čikagos meno instituto liūtai ir „Peninsula“ viešbučio slibinai tapo ledo ritulio sirgaliais...

Ramunės Kubiliūtės nuotraukos